

BOGOLJUB.

CERKVEN LIST ZA SLOVENCE.

Izhaja začetkom vsakega mesca

Izdaja Katoliška bukvarna
Tiska Katoliška tiskarna

Stane: za celo leto K 2.-; za Nemčijo K 2.50;
za Ameriko in vse ostale zunanje kraje K 3.-.

Spisi in dopisi se pošiljajo uredništvu;
naročnina in darovi pa upravnštvu
Bogoljuba v Ljubljani

Spisi se morajo poslati do 10., dopisi do
15. prejšnega mesca.

Kakor hrepeni jelen po sludenčnici,
tako hrepeni moja duša po tebi, o Bog!

Svoji k svojim! Svoje cenjene odjemalce opozarjam tem potom, naj se nikar ne dajo prevariti po bahati reklami tuje konkurence, ki večkrat ne izpolni svojih obljub. Naj se torej vsakdo pri nakupu **ur, verižic** in druge **zlatnine** zaupno obrne na podpisane in gotovo bo zadovoljen. 3661 ex 1911

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 4. L. Vilhar, urar.

Naše gospodinje!!! Kolinsko kavino primes v korist obmejnih Slovencev.

**Zahtevajte vedno
pri vseh trgovcih**

733

Denarni promet do 31. decembra 1911
čez 82 milijonov kron.

**Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje!**

Stanje vlog dne 31. decembra 1911
čez 22 milijonov kron.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga
z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkviyo sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po 4 in pol odstotkov brez

kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih K 4.50 na leto.

**Lastna glavn.
K 704.939.27**

Za nalaganje po pošti so pošto-hran. položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadržnikom posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in z lastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulant. eskomptirajo.

MARLIN TRG.

Fran Povše, komercialni svetnik, vodja, graščak, državni in deželni poslanec, predsednik. Josip Šiška, stolni kanonik, podpredsednik. Odborniki: Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu n Ljubljano. Dr. Josip Dermestia, Anton Kobl, posestnik in trgovec, Breg p. B. Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, hišni pos. v Ljubljani. Fran Leskovic, hišni pos. in blagajnik „Ljudske posojilnice“. Ivan Pollak ml., tovarnar, Karol Pollak, tovarnar in pos. v Ljubljani. Gregor Silbar, župnik na Rudniku.

„SLOVENEČ“, sobotna izdaja, stane 7 kron na leto.

1 kg novega, **sivega**, skubljenega, dobrega **gosjega perja** 2 K; 1 kg bolj-
šega 2-40 K, **polbelega** 2-80 K, **belega** 4- K, **belega** skubljenega 5-10 K, 1 kg
izredno finega **snežnobelega**, skubljenega 6-40 K in 8-K; 1 kg **sivega puha**
6 K in 7 K; 1 kg **belega puha** 10 K; najfinejši **prsi puh** 12 K. — Pri 5 kg
se pošlje franko. — **Dovršene postelje** bogato napolnjene, iz zelo gostega,
jako trepežnega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinblaga, 1 **pernica**

180 cm dolga, 116 cm široka, z **dvema blazinama**, vsaka 80 cm dolga in 58 cm široka, napolnjena z lepim, mehkim **račjim perjem** 16 K, z izredno finim **polpuhom** 20 K, z najfinejšim sivim **puhom** 24 K; **posamezne pernice** po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; **blazine** 3 K, 3·50 K, 4 K. — Pošilja proti povzetju od 12 K višje franko. **S. BENISCH v Dešenici 766 Sumava, Češko.** — Zamenjava in frankovnitev dopuščena, 2411 za neugajajoče se vrne denar. — Ceniki na zahtevo zastojn in franko.

visoke cene se plačujejo pogosto za **moška in ženska sukna**, česar se pa vsak zasebnik na popolnoma lahek način ubrani in sicer če direktno naroči sukna, kakor tudi vse **platneno blago** izključno le iz šlezijskega tvorniskega trga.

Zahtevajte toraj, da se vam brezplačno
dopošlje moja **jesenska in zimska zbirka vzor-
cev**. Trgujem samo s prvovrstnim blagom.

Razpošiljalnica sukna

FRANC ŠMID

Jägerndorf Nr. 211 avstr. Šlezija.

1451

je napravljen iz najboljših zdravilnih gorskih bilin in po zdravniških strokovnjakih preizkušen kot najboljše zdravilo proti vsem boleznim želodca, črev, jeter, ledvic in vranice. Zdravi najbolj zastarele bolezni v želodcu, odstranjuje krče, daje slast in pospešuje prebavo, čisti kri, pomirja živce ter jači in krepi ves život. Zato naj ga naroči vsaka hiša. Na razpolago mnogo priznanic in zahvalnic. Pošilja se po povzetju ali predplačilu zneska:

3	vel. ali 12 mal. stekl. frauko vsaka pošta	5:20 K
6	24	8:50 K
9	36	12:50 K
12	48	16:20 K

Dobiva se samo pri meni.
Prosim naj se točno naslavlja:

Lekarna pri
Spasitelju.
Koprivnica,
Hrvatsko.

**najdete veliko zalogo za moške in
ženske obleke, kakor tudi peril-
nega blaga, novosti v rutah
in šerpah, kakor tudi vse
drugo v to stroko spa-
dajoče blago v doli
imenovanih
trgovinah**

kjer je vsakdo dobro in prijazno postrežen

R. Miklauc

Stritarjeva (Spitalska) ulica št. 5

Pri Škofu

odslej Pred škofijo štey. 3

poleg knezoškofijske palače

Pri Miklavžu

Medena ulica zraven loterije

2682 15

Naročajte in priporočajte

Petra Barbariča!

Nevezan 1 K, vezan 1.50 K, lepše 1.90 K.

Koledar in nameni apostolstva molitve.

I. Namen molitve od sv. Očeta odločen za november: Reveži in telesna dela usmiljenja. II. Posebni nameni za vsak dan:

1	Petoč	God vseh svetnikov	Pravo češčenje svetnikov
2	Sobota	Vernih duš dan	Duše v vicah, srečna zadnja ura
3	Nedelja	Viktorin, škof	Prava hvaležnost za vse prejete dobrrote
4	Ponedelj.	Karel Boromej, škof	Naši škofje
5	Torek	Vitalij	Mlačnosti v dobrem, reši nas, o Gospod!
6	Sreda	Lenart, opat	Ugodno vreme
7	Četrtek	Engelbert	Stanovitnost duhovnikov
8	Petek	Deodat, muč.	Duha nečistosti, reši nas, o Gospod!
9	Sobota	Božidar, muč.	Da sad zemlje daš in ohraniš, prosimo te, usliši nas!
10	Nedelja	Andrej Avelin	Spreobrnjenje in poboljšanje lažnivcev
11	Ponedelj.	Martin, škof	Ljudske šole
12	Torek	Martin, pap. muč.	Preganjani škofje in mašniki (na Portugalskem)
13	Sreda	Stanislav Kostka	Redovniški naraščaj
14	Četrtek	Jozafat, škof muč.	Poljsko, zedinjenje razkolnikov
15	Petek	Leopold	Avstrija
16	Sobota	Otmär, opat	Da nam podeliš mir vesti, prosimo te, usliši nas!
17	Nedelja	Varstvo Device Marije	Pravo zaupanje v varstvo Marijino
18	Ponedelj.	Evgen	Nagle in neprevidene smrti, reši nas, o Gospod!
19	Torek	Elizabeta	Avstrijska cesarska hiša
20	Sreda	Feliks	Stanovitnost v dobrem
21	Četrtek	Darovanje Marije Device	Marijine družbe
22	Petek	Cecilija	Cerkveno petje
23	Sobota	Klemen, pap.	Rimska cerkev in glagoljaši
24	Nedelja	Janez od Križa	Dar potrpljenja
25	Ponedelj.	Katarina	Pravo čiščenje devištva
26	Torek	Konrad	Naše sirote
27	Sreda	Virgil	Duhovni pastirji
28	Četrtek	Eberhard	Hišni gospodarji in gospodinje
29	Petek	Saturnin, muč.	Bravci „Bogoljuba“
30	Sobota	Andrej, Ap.	Tržaška škofija; vsi v tem mesecu umrli

Odpustki mesca nov. 1912.

I. Odpustki celega mesca novembra.

Verniki, ki opravljajo vsak dan mesca novembra kako pobožno vajo v tolažbo dušam v vicah, dobe: 1. vsak dan odpustek 7 let in 7 kva-dragen; 2. popolni odpustek poljuben dan v mescu, če prejmejo svete zakramente, obišejo cerkev in tam molijo po namenu sv. očeta.

II. Odpustki ob določenih dnevih mesca novembra.

1. Petek, prvi v mescu. Praznik vseh svetnikov. Popolni odpustek: a) udom bratovščine sv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, v farni cerkvi; b) onim, ki nosijo višnjev škapulir; c) udom rožnovenske bratovščine; d) vsem, ki gredo k spovedi in sv. obhajilu in nekoliko premisslujejo dobrotljivost presv. Srca in molijo v namen sve-tega očeta; udom bratovščine presv. Srca Jezu-sovega popolni odpustek pod navadnimi pogoji danes ali pa v nedeljo. — Tretjerednikom ve-soljna odveza.

Ta dan popoldne ob dveh počenši in cel na-slednji dan (vernih duš dan) do pete ure popol-dne morejo verniki, ki so prejeli sv. zakramente in imajo pri sebi blagoslovljeno sveti-

nico sv. Benedikta, tolikokrat dobiti popolni odpustek, kolikorkrat obišejo cerkev ali javno kapelo in molijo po namenu sv. očeta. Vse odpustke morejo obrniti v prid dušam v vi-cah. Molitve se lahko opravijo v vsaki cerkvi, tudi na podružnici.

2. Sobota. Vseh vernih duš dan. Popolni odpustek udom bratovščine za duše v vicah.

3. Nedelja, prva v mescu. Udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpustki: 1. če obišejo bratovsko kapelo in tam molijo v namen sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če je v bratovski cerkvi izpostavljeno sveto Rešnje Telo in tukaj nekaj časa pobožno molijo. — Udom bratovščine presv. Srca Jezusovega, kakor prvi petek, če se ga niso že takrat ude-ležili.

7. Četrtek, prvi v mescu. Popolni odpustek: a) udom bratovščine sv. Rešnjega Telesa; b) udom bratovščine presv. Srca Jezu-sovega v bratovski cerkvi; spovednik more mesto molitve v bratovski cerkvi določiti drugo dobro delo; c) udom rožnovenske bratovščine v bra-tovski cerkvi ali med osmino.

13. Sreda. Sv. Stanislav. Popolni od-pustek udom bratovščine sv. Rešnjega Telesa, kakor prvi dan tega mesca.

Na pomoč vernim dušam v vicah!

Zopet nas sv. Cerkev vabi v resnem jenskem času, da se spominjamo ubogih trpečih duš, ki na kraju očiščenja delajo pokoro za svoje grehe. Ljubezen do rajnih, zlasti tistih, ki so nam bili v življenju bližji, nas mora priganjati, da se odzovemo materinskemu glasu sv. Cerkve. Kaj naj storimo?

Mnogo je načinov, kako moremo priskočiti na pomoč vernim dušam v vicah. Molitev, dobra dela, odpustki, posebno pa daritev sv. maše so sredstva, ki so nam vsem na razpolago, da jim z njimi podajemo roko v pomoč. Priporoča se tudi, da darujemo sv. obhajilo za kakega rajnega. Tukaj zopet opozarjamo na ono velikodušno dejanje ljubezni, o katerem je govoril lansko leto »Bogoljub« v 3. številki na str. 83. V mislih imamo takozvano »junaško dejanje ljubezni do ubogih duš v vicah.« Kdor se k temu zaveže, odstopi vse odpustke in sploh vsa zadostivna dela dušam v vicah. Težka žrtev sicer, ki pa vendar nazadnje more le koristiti nam in trpečim dušam. Na imenovanem mestu je tudi povedano, kake pravice sv. Cerkev daje tistim, ki so storili to junasško dejanje. Komur je resno na tem, da po vseh svojih močeh lajša bedo vernim dušam v vicah, naj se brez odlašanja srčno odloči za to. Hvaležnost duš, katere bodo na ta način prej rešene groznega trpljenja, bode njemu obilno plačilo, in on sam bo po smrti kmalu, če ne precej, rešen muk v vicah.

Ponekod še malo znano je, da moremo, če imamo pri sebi blagoslovljeno svetinjico sv. Benedikta, počenši od popoldne praznika Vseh svetnikov do večera drugega dne tolikokrat zadobiti popolni odpustek, kolikorkrat po prejemu svetih zakramentov obiščemo cerkev in molimo po namenu svetega očeta. To je podobno kakor pri porcijunkulskem odpustu. Paziti je treba, da je svetinjica res blagoslovljena od mašnika, ki ima za to posebno pooblastilo. Zopet, kolika ljubav se s tem lahko skaže trpeči cerkvi!¹⁾

Zakladnica je odprta, sezimo vanjo! Ne pozabimo, da so dela za rešitev duš iz vic Bogu posebno draga, ker on sam tako srčno želi, da bi duše, katere tako goreče ljubi, kmalu prišle na kraj »ohlajenja, luči in miru«. Hvalevredna je navada, častiti spomin rajnih s tem, da krasimo njih grobove s šopki in cveticami. Še veliko lepše pa pokažemo ljubezen do umrlih, če njih grobove zaljšamo z duhovnimi šopki, kojih prijeten duh sega do božjega prestola in nagne božje usmiljenje, da nakloni dušam v vicah olajšanje oziroma rešenje. Koliko slajša bo za nas smrt, če bomo umirali v zavesti, da smo bili v ljubezni do umrlih velikodušni. »Glejte, zdaj je prijeten čas, zdaj je dan zveličanja!« V. Č.

¹⁾ Te svetinje blagoslovljajo med drugimi v Ljubljani pri cerkvi Jezusovega Srca; dobijo se pa v Ničmanovi prodajalni.

Na grobeh.

Zvon doni iz starih lin . . .
tebi, o kristjan,
vzbuja v duši svet spomin
vernih mrtvih dan.

Vrh grobov raztrosi danes
za spomin iskren
šopke zadnjih teh cvetov,
ki jih da jesén!

Kaj je moč in vsa oblast,
kaj minljivi svet,
kaj bogastvo, slava, čast,
kaj življenja cvet?

Kaj si ti, o človek? — Nič.
Tvoj spomin? — Megla.
Zadnji dom tvoj? — Nizek grič.
Tvoja postelj? — Črna tla.

Premišluj ta čudni vrt,
tja pelja te pot,
v vrtu vidiš blede smrt,
dihaš jo povsod . . .

Fr. Pavšič.

Evharistični cveti.

Kruh iz domačije.

Bilo je leta 1870. Francoski cesar Napoleon III. je nepremišljeno napovedal Nemčiji vojsko, ki je pa njemu in francoskemu ljudstvu donesla največjo sramoto.

Na Bretonskem je živel takrat pošten kmetič. Vse njegovo bogastvo je bila mala koča in mala njiva. In vendar je bil najsrečnejši človek na zemlji. Saj sta ž njim prebivala pod isto slamnato streho pridna žena in vrl sin France, ki je dobrim staršem delal veliko veselje ter ju navdajal z veselim upanjem, da bo na stara leta njuna krepka opora.

Kar počí hipoma glas: »Vojska!« Francoski sinovi so morali zgrabiti za orožje, da bi rešili čast svojega naroda. Kljub vsem opravičenim ugovorom je moral tudi France v vojsko. Ž njim pa sta se poslovila od hiše tudi veselje in sreča. Kaj je pomagalo žalovanje zapuščenega očeta in tarnanje uboge matere? Pod streho borne koče so se vrstili le dnevi polni skrbi in noči brez počitka. Našla sta žalostna roditelja edino pomoč in tolažbo v molitvi in zaupanju na Boga.

Minevali so dan za dnevom; vsak dan pa je prinesel novice, da zmagujejo Nemci, a o Francozih pa, da so tepeni. Na tisoče vjetih francoskih sinov so prepeljali preko Rena; nad 100.000 jih je ležalo ubitih na bojnih poljih pri Weissenburgu, Würthu, Sedanu itd. O Francetu se ni zvedelo nič. »Mrtev je,« — sta jadikovala uboga roditelja; »mrtev je; pokličí o Bog, še naju k sebi!« — Toda glej! Vaški župnik sprejme sporočilo: »France živi; toda ranjen je in leži tam daleč ob Renu v vojaški bolnici; ker je zelo opešal, pričaku-

jejo kmalu njegove smrti!« Novica vesela in obenem prežalostna za uboga roditelja! Ko bi bil bližje, bi se gotovo oba takoj podala k njemu. Za tako daljino pot k bolnemu sinu pa slabotna mati ni bila. Oče, četudi opešan in star, sklence poiskati sina, da ga vidi še enkrat. Potrta mati daje možu pri slovesu toliko naročil in pozdravov za bolnega sina, ki naj zatisne oči tam v daljni tujini. Hipoma jej šine misel v glavo. »Veš kaj,« dè mati, vzemi seboj hleb kruha, ki sem ga danes spekla ter ga ponesi ubogemu Francetu! Povej mu, da so ga mati sami spekli in da je spečen iz moke lepe pšenice, ki raste na naši domači njivi! — Oj ti zlata materina ljubezen!

Kruh zavijeta v prt; oče odpotuje. Ves truden in izmučen dospe do bolnice, kjer je ležal bolni sin. Živel je še; toda vsled ran in še bolj vsled naporov v vojski je popolnoma opešal; bližala se mu je smrt. To snidenje! Vesela sta bila oče in bolni sin, ko sta se objela, obenem pa tudi silno žalostna! Težko gre Francetu iz ust; »mati, moja zlata mati,« tako zdihuje. Ko oče izroči materina naročila in pozdrave, odvije kruh rekoč: »Glej, France, ta kruh so mati zate spekli!« Bolniku se zaiskré oči. »Kruh iz domovine!« vzdihne bolnik globoko, ter stegne suhe roke po njem. Že več dni ni bolnik zavžil nobene hrane, ker se mu je uprla jed, toda kruh iz domovine hoče okusiti ter zahrepeni po njem. Oče odreže košček ter ga poda Francetu. Drugo jutro je bilo bolniku že bolje; začutil je lakoto ter je zopet poprosil po kruhu iz domovine. Ali mu je pomogel kruh ali pa veselje, s katerim ga je užival? Od onega dne se je obr-

nilo ranjenemu Francetu na bolje. Ozdravel je. Čez šest tednov je pohitel nazaj v domovino, v naročje presrečnim staršem!

Ni li ta dogodek tudi slika človeškega življenja?

Tudi ti stojiš na bojišču življenja. Hudobni duh, svet in tvoja slaba nagnjenja so se zarotili zoper tebe; hočejo ti oropati večno srečo. Morda si bil v tem vročem boju že večkrat ranjen; morda so tvoje moči že opešale in je tvoj duh opešal, ali te celo včasih obhaja nevarna misel: vse skupaj bom pustil, vdal se bom sovražniku, strastem, dušni smrti . . . Kolika nevarnost! Ko bi vendar imel kruh iz domovine, kakor oni francoski vojak; ta kruh ti bi povrnil izgubljene moči! — Veseli se! Tebi ponuja tvoja dobra mati, sv. Cerkev, »živi kruh, ki je prišel iz nebes.« (Jan. 6.) Jezusovo telo in kri v sv. obhajilu! Zares, to je kruh iz tvoje prave domovine. Saj tukaj na zemlji nisi doma. »Mi smo le popotniki«, pravi sv. apostol. Jezus je šel tja pred nami, da nam ondi pripravi stanovanje. Vsak dan moliš: »Oče naš, ki si v nebesih!« Kjer je tvoj Oče, tam je tudi tvoja očetova hiša, tam je tvoj pravi dom! — »Kruh iz nebes si nam podelil, ki ima vso sladkost v sebi!« tako ponavlja pogostokrat sv. Cerkev v svojih molitvah; nebeško sladak je ta kruh, pa daje opešani duši moč in krepkost. Kako bi tudi ne? Saj je sv. obhajilo resnično zauživanje telesa in krvi Jezusa Kristusa. Ako torej čutiš, da pešajo tvoje moči, pojdi k mizi Gospodovi; uživaj ta presladki kruh iz svoje nebeške domovine; saj je to kruh močnih, uteha duš ter krepilo opešanim. Ako je morda greh ranil tvojo dušo, hiti tja k obhajilni mizi; sprejmi kruh iz nebeške domačije, ozdravil bo rane tvoje duše; »bolni potrebujejo zdravnika, ne zdravi.« Ako te napadajo hude izkušnje ter že omaguješ, pojdi, hiti, uživaj kruh iz domovine, to nebeško zdravilo proti grehu, to hrano deviških duš; uživaj hrano, ki daje večno življenje. Ako se navadiš v življenju pogostokrat vredno prejemati to nebeško krepčilo, ga boš sprejel tudi ob zadnji uri kot sveto popotnico; takrat boš že naprej okusil nebeško veselje, ki te čaka; dalo ti bo moč na poslednji poti v nebeško domačijo.

Čudežno izpreobrnjenje glasbenika Hermana Kohena.

Herman Kohen se je rodil l. 1821. v Hamburgu kot sin bogatega judovskega bankirja. Kazal je že kot mal deček veliko nadarjenost za glasbo. Napredoval je v tej umetnosti tako, da je že kot 12 letni fantič priredil javen

koncert ter pri njem umetniško igral na glasovir. Pozneje se je podal v Pariz; nato je prepotoval Angleško, Švico, Italijo, Nemčijo. Povsod so ga občudovali ter slaviti kot velikega umetnika.

Toda slavljeni umetnik se je vdal strastem in uživanju. Zato je postal skrajno nemiren in nezadovoljen; v njegovi duši je bilo silno pusto in prazno. Zares, sv. Avguštin je predobro poznal človeško srce, zato je zapisal: »Zase si nas ustvaril, o Bog, in nepokojno je naše srce, dokler ne počiva v Tebi!«

L. 1847. je vodil umetnik pevski zbor pri šmarnicah v cerkvi sv. Valera v Parizu. Kaj se zgodi? Ko je dal duhovnik blagoslov z Najsvetejšim, je začutil — tako piše sam — »neko živo, nerazumljivo vznemirjenje« v svoji duši. Pri prihodnjih šmarnicah je to vznemirjenje še bolj naraslo; proti lastni volji se je priklonil ter upognil koleno pred Bogom, ki je skrit v sv. hostiji. Klicala ga je milost božja, ki je kmalu dovršila svoje delo.

V avgustu istega leta je potoval Kohen v Ems, da bi ondi priredil koncert. Ko pride v to mesto, gre prvo nedeljo k sv. maši; tu najde Jezus izgubljeno ovčico. Kako se je to zgodilo, naj pove umetnik sam. On piše:

»Šel sem k sv. maši. Sveti obredi so me vselej in tudi takrat izredno zanimali. Vrstile so se molitve, sv. pesmi; čutil sem navzočnost nadzemske moči; postal sem razburjen, nemiren; z eno besedo: milost božja se je razlila nad mene z vso silo. Ko je mašnik povzdignil sv. hostijo, so se mi nehote iz oči udrle solze, ki so mi tekale po licih; kako blagodejnejše so bile! O presrečni trenutek! O trenutek, tebe ne bo pozabila nikdar moja duša! Kako nebeškosladke vtise si mi prinesel! Saj sem jokal tudi kot otrok, toda take solze mi niso bile še nikdar znane! Medtem, ko so mi lile po licih, sem čutil pekoče grizenje vesti nad preteklim življenjem . . . Toda kmalu se mi je vpokojila duša ter je postala sladkomirna pri zavesti: usmiljeni Bog mi je odpustil, saj ima usmiljenje z mojim presrčnim kesanjem. Da, čutil sem, da mi je Bog izkazal milost ter da mi je v zadoščenje navdahnul sklep, ljubiti njega nadvse ter postati v bodočnosti popolnoma njegov. Ko sem stopil iz cerkve, sem bil že kristjan v srcu, če še tudi nisem sprejel na zunanje sv. krsta.«

Izpreobrnjeni umetnik je bil še isti mesec, na dan sv. Avgušтина, krščen; na Mali šmarin pa je stopil prvičkrat k sv. obhajilu. Kaka radost, kaka nadzemska sreča je prešinjala njegovo srce v tem trenutku. Sam je v poznejši pridigi govoril takole:

»Bratje! Vabim vas k praznični pojedini sv. obhajila! Odkar sem jaz okusil to jed, se

mi zdi vsaka druga jed neokusna. O, vi mladi ljudje! Jaz poznam vaše goljufivo veselje, jaz poznam radosti, za katerimi dirjate; okusil sem jih sam, zato rečem: vi mi morate priznati resnico, da zapuščajo te radosti le razočaranja ter stud. Da. od takrat, ko se je začela po mojih žilah pretakati kri Kralja kraljev, se mi zdi vsa velikost tega sveta smešna; odkar Jezus Kristus prebiva v moji duši, se mi zde vaše palače kot strgane koče; odkar sem našel luč v tabernakeljnu, se mi zdi vsa svetna modrost nespamet; odkar sem sedel pri ženinini božjega Jagnjeta, se mi zde vsa vaša razveseljevanja zastrupljena!»

Sloveči umetnik je zložil tudi krasne pesmi v čast Najsvetejšemu. V predgovoru teh pesmi nagovarja ves plamteč ljubezni Jezusa takole: »O moj moljeni Jezus, naj bi se družili moji napevi s himnami, ki se ti prepevajo v Parizu; kajti v tem mestu si mi, skrit pod zagrinjalom sv. Evharistije, razkril večne resnice; in prva skrivnost, ki si mi jo razodel, je bilo tvoje resnično bivanje v najsvetejšem Zakramentu! . . . Prenaglo so mi potekali vsi dnevi, da te nisem mogel premišljevati kakor bi rad; zbiral sem vernike, v katerih je plamtel isti ogenj, hodili smo v cerkve ter tam prečuli noči. Pobožni duhovnik je bil naš vodnik. Zvečer te je izpostavil na oltar in jutranja zarja nas je obsijala še na kolenih. O nepopisne noči! V teh nebeških nočeh si me ti, o mili Jezus, nase pritegnil s tako nepremagljivo močjo, s tako sladkim, nežnim in ljubeznivim čarom, da sem pretrgal zadnje niti, ki so me še vezale na svet . . . hitel sem ter se ti vrgel v naročje, da živim edinole zate, nerazdeljen in za vedno.«

Kohen je vstopil v strogi red bosih karmelitov ter je sprejel samostansko ime: »Avguštin Marija od najsvetejšega Zakramenta.« Na veliko noč leta 1851. je pel svojo prvo sv. mašo ter takoj naslednji teden pridigal o pogostem sv. obhajilu. O sv. Rešnjem Telesu je govoril najrajše ter s sv. ognjem in navdušenostjo.

Ko je l. 1870. izbruhnila nemško-francoska vojska, se je podal o. Avguštin v Nemčijo ter je oskrboval dušno pastirstvo pri francoskih jetnikih. Zbolel je za črnimi kozami ter je umrl 20. januarja 1871. Brezdvomno se je prcselil pobožni redovnik v deželo blaženih, da ondi gleda v obličje svojemu Gospodu in Zveličarju, katerega je tako iskreno ljubil na zemlji v sv. Rešnjem Telesu.

Vodite mladino k Jezusu!

Bivši angleški minister je obiskal nekoč sirotišče Don Boskota, slovečega vzgojitelja, ki je umrl v duhu svetosti. Pri slovesu ni našel besed, kako da se čudi lepemu redu, ki ga je našel v hiši ter zglednemu vedenju mladih fantičev. »Dečki vašega ustava« — je dejal — »se mi zde kaj ubogljivi, sramežljivi ter ponižni. Katero skrivno sredstvo pa uporabljate pravzaprav, da morete to veliko četo dečkov, ki so bili prej podivjani, pripeljati do čednostnega življenja, ki ga moram občudovati?«

»Milord,« je odgovoril častiti vzgojeslovec, »jaz imam le eno skrivnost in ta je: moji gojenci gredo vsak dan k sv. maši ter pogostokrat prejemajo sv. obhajilo.«

»Toda, oprostite, bi li ne bilo mogoče to sredstvo nadomestiti z drugim, ki bi na dečke ravnotako dobro vplivalo?«

»Pač, milord, rabili bi lahko palico. Toda palica rodi le hinavce; imeli bi kmalu splošen nered.«

»Čudno! Sv. maša ali palica! To moram povedati v Londonu.«

Z največjim spoštovanjem je bivši minister zapustil sirotišče.

Slovenski starši, predstojniki in vzgojevalci, ali vporabljate tudi vi pridno Don Boskovo sredstvo? Vedite, da se zastoj trudite z mladino, ako je ne vodite k njemu, ki jo vabi tako lepo in prikupljivo k sebi: »Pustite male k meni, ker njih je nebeško kraljestvo!«

Teotim.

Potožbe Jezusu.

O, kako sem zapuščena,
ni ga, ki bi čutil z mano,
komur vse smem položiti,
sleherno odkriti rano!

Vse na svetu je varljivo,
vse prijateljstvo je nično;
v svetu težko najdeš dušo,
ki te ljubi prav resnično.

A poznam pa bitje eno,
neprestano bije zame:
Ti si Jezus, ki dobrotno
vedno gledaš z neba name.

Ti, o Jezus, vem, me ljubiš,
če v te mislim, vsa sem srečna,
vsa otožnost mi preide,
saj si ti ljubezen večna.

Le tihoto čem ljubiti,
le po nji bom hrepenela,
tam bom tebe našla, Jezus,
zadovoljna bom, vesela.

Ti mi ljub boš tolažitelj,
v težkih urah v solz dolini,
enkrat zvest mi boš prijatelj
gori v rajski domovini.

Prošnje Jezusu.

Ko vsa srečna pred oltarjem
v té zamaknjena klečim,
slušaj, ljubi Jezus, prošnje,
ki jih tebi govorim.

Mnogo te imam prositi,
zemlje in nebes gospod;
sprejmi moje srčne prošnje
zame in za zemski rod.

Da bi stanovitna bila,
ljubi Jezus, prosim te,
da le tebe bi ljubila,
o podpiraj, vodi me!

Milostno me sprejmi v varstvo,
varuj me sveta prevar,
ščiti, vodi in podpiraj
me, moškočni gospodar.

Srce moje je slabotno,
nič ni trdnega na njem,
kažipot mi bodi, Jezus,
da za tabo srečno spem.

Naj je trnjeva že cesta,
naj je s peskom sipan pot,
to z lahkoto vse premagam,
če me vodiš ti, Gospod.

Vodi, Jezus, svoje ljudstvo,
reši ga iz zanjke sveta,
tvoja naj dobrotna roka
k sebi varno ga pelja.

Vse pridruži, Jezus, sebi,
daj enkrat jim večni mir,
srečni da pri tebi bodo,
ki si dober jim pastir.

Iva.

Apostol Marijin.

(Jurij Belanžé.)

(Dalje.)

Videli smo, kako je g. Belanže v srcih svojih vojakov razvnel veliko ljubezen do presv. Rešnjega Telesa. Mnogi izmed njih so premolili celo noč pred Najsvetejšim. Razdelili so se po urah in opravljali častno stražo pred Kraljem nebes in zemlje.

Domača kapelica je bila posvečena Materi dobrega sveta. G. Belanže sam je Mater božjo najbolj častil pod tem imenom in si iskal pri Njej sveta v vseh težavah svojega

poklica. K istemu je navajal tudi svoje mlade vojake, naj si iščejo sveta in modrosti v svojih nevarnih letih pri Materi dobrega sveta. Podobice Matere božje te vrste je širil med vojaki, pa tudi med vsemi, ki je prišel z njimi v dotiko. — Temu češčenju Matere božje je pa tudi pripisoval vso pamet svojih varovancev, ki so jo ohranili v najbolj norih letih, v najnevarnejšem stanu in najslabši družbi. — Opaža se pa tudi v zgodovini, da so bili ve-

liko častivci Matere božje tudi zelo modri možje. Omenjam samo sv. Bernarda, ki je toliko pisal v čast preblažene Device in jo častil z ognjevitostjo ljubeznijo, pa imel tudi tako veliko modrost in skušnjo, da so si papeži pri njem iskali sveta. — To je dovolj jasen opomin za nas vse, da si iščimo v dvomih in težavah življenja sveta in modrosti v molitvi k Materi dobrega sveta.

Ne smemo prezreti še enega delokroga g. Belanžeta, ki nam posebno jasno kaže, kako čudovite uspehe je žele s pomočjo Matere božje. Omeniti moramo namreč njegovo delovanje v vojaški bolnišnici. On sam je rekel: Težko bi mi bilo naštetati vse čudeže, ki sem jih tekom 14 let dosegel s pomočjo Matere božje pri bolnih in umirajočih vojakihi.

Za bolnišnico je bil sicer nastavljen drug duhovnik, ki pa ni bil vsemu kos in je naprosil za pomoč g. Belanžeta. Kdo mu je rajše ustregel, kakor on?!

Vsak dan je z veliko ljubeznijo prihajal v bolnišnico in izvrševal velika dela usmiljenja, ki so večinoma neznana ljudem, a znana angelom božjim in Vsevednemu. Nekaj pa jih je le ostalo zapisanih in tu jih nekoliko navedemo:

Nekega dne je bil poklican k bolnemu brezvernemu vojaku. Tri mesece so mu že usmiljenke prigovarjale, naj se z Bogom spravi. Na vse je odgovarjal s strašnimi bogokletstvi. — Belanže se prijazno pogovarja o njegovih razmerah in polagoma omeni tudi svete zakramente. Pa ravno ta hip prinese strežnik bolniku skledico čaja, tako da ne more duhovnik dalje o tem govoriti. Hoče oditi in mu obljubi, da ga kmalu zopet obišče. Predno gre, mu poda čudodelno svetinjico Brezmadežnega Spočetja in mu reče: »Vem, da ste brezverec in nočete ničesar slišati o Bogu, a jaz Vas imam vkljub temu rad. Napravite mi to veselje in sprejmite od mene to-le svetinjico pa izgovorite besede, ki so na njej napisane: 'O Marija, brez madeža spočeta, prosi za nas, ki se k tebi zatekamo!'« Pri teh besedah mu obesi svetinjico okrog vratu in odide. — Komaj pa je minulo nekaj minut, ga vojak zopet pokliče. Belanže se takoj vrne. — »No, ali Vam ne diši čaj, da ste me tako hitro poklicali?« ga prijazno nagovori.

»A, kaj čaj!« pravi bolnik — »toda ta Vaša mala svetinjica mi ne dá miru. Priganja me k izpovedi, o kateri malo prej niti slišati nisem hotel.«

»Morate jo ubogati,« pravi duhovnik ves vesel. »Le molite eno češčenomarijo in vse bo šlo gladko.«

Pa je res šlo gladko. Opravil je dobro izpoved in prosil vse tri dni, ki jih je še preživel, za sv. obhajilo. Po treh dneh pa je srečno umrl.

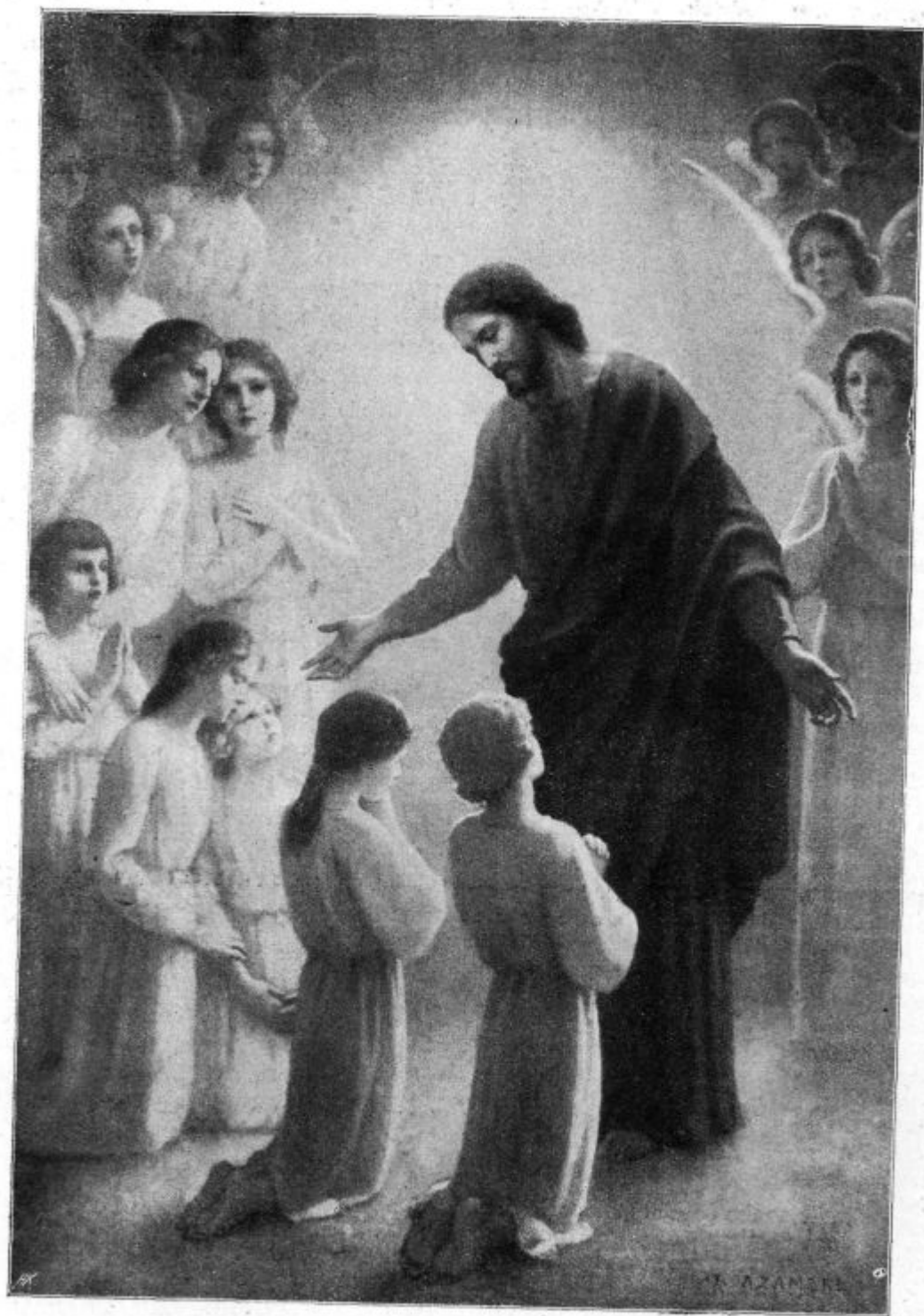
Ali imaš ti, ki to bereš, tako svetinjico? Če ne, si jo lahko kupiš za dva vinarja ali pa jo dobiš pri svojem dušnem pastirju. Morda imate v družini kakega izgubljenega človeka; dajte mu tako svetinjico, da ne izgubi svoje drage duše. Marija ga bo našla in privedla na pravo pot k Bogu.

Drugikrat je bilo pa tako: Bil je bolnik, ki se ravno ni branil sv. zakramentov, želel pa tudi ni po njih. G. Belanže ga je vendar izpovedal. Po opravljeni izpovedi reče bolniku, naj izmoli eno češčenomarijo, sam pa odide po sveto Popotnico in še potoma priporoča bolnega vojaka Materi božji. — Kmalu se vrne in ga hoče obhajati. Toda bolnik izpregovori vpricho vseh navzočih: »Gospod, ne bližajte se mi! Jaz sem velik nesrečnež. Izpoved, ki sem jo ravnokar opravil, je bila božjeropna. Ravnotako so bile nevedne vse moje izpovedi, kar sem jih opravil po prvem sv. obhajilu. — Odkar sem po Vašem naročilu izmolil češčenomarijo, čutim, da bom umrl in da bom pogubljen. Pomažite mi, duhovni oče, zopet vse popraviti.«

Presunjeni so se vsi umaknili. Duhovnik je ostal sam pri bolniku, ki je opravil dolgo in skesano izpoved, prejel pobožno sv. Popotnico, ki mu je bila čez nekaj minut v večno življenje: »Kdor je moje meso in pije moje kri, ima večno življenje,« je rekla večna Resnica, ki je izpolnila svojo milostno obljubo tudi nad tem revežem.

Čujte še eno o moči škapulirja! Gosp. Belanže pripoveduje sam: »Nekoč so me več dni zaporedoma klicali v bližnje mesto v vojaško bolnišnico. En dan mi reče pred vrati neke sobe usmiljenka žalostnega in obupnega obraza: »Gospod, ne hodite sem notri, ker Vas bodo zapodili vun. Tu je edini vojak, ki je za Boga izgubljen, odkar sem jaz tukaj. Nimam nobenega upanja več. Umira vsled vnetja možgan. Njegova mati je od jutra do večera pri njegovi postelji in brani duhovniku k njemu.«

»Sestra, Vaš duhovnik morda nima oblasti dajati škapulir karmelske Matere božje. Prosite Mater božjo, da bi ta vojak živel še do jutri. Pridem zopet ob tej uri in ko bo šla njegova nesrečna mati k večerji, bom porabil teh par minut in mu dal škapulir. To je zanesljiva pomoč!« — »Drugi dan,« pravi g. Belanže, »se je zgodilo vse tako, kakor sem nameraval, in obljubil sem, da pridem tretji dan zopet.«

Kralj devic.

Ko pridem, mi prileti nasproti usmiljenka vsa žareča od veselja in kliče: »O gospod, kako dobra je sveta Devica! Naš vojak je danes zjutraj umrl, popolnoma spravljen z Bogom. Ko sem prišla od svete maše, je šla njegova mati k zajtrku. Ko se je odstranila, se je bolnik zbudil iz omotice, me je spoznal in nagovoril: »Sestra, jaz bom umrl. Pokličite mi hitro duhovnika. Dozdaj sem Boga preklinjal in žalil, toda hočem se spreobrniti. Recite duhovniku, naj se ne mudi niti se-

kunde.« — Tekla sem v zakristijo, kjer je bil naš gospod župnik. Prišel je v trenutku s sv. Popotnico in sv. oljem. Vojak je prejel pri popolni zavesti sv. zakramente, predno se je povrnila k njemu njegova mati. Ko je duhovnik odšel, se je zopet onesvestil. Uro pozneje je bil mrtev.«

Kaj ne, saj imate škapulir, znamenje posebnega varstva Marijinega?

M. Štular.

(Dalje prihodnjič.)

Najlepšemu najlepši cvet.

Ob slovesni preobleki v mekinjskem samostanu, 29. julija 1912.

O, kdo ste ve, cvetočih lic,
v obleki svatovsko deviški?
V očeh vam seva žar svetniški,
na ustnicah smehlaj cvetlic . . .

Neveste ste? Na glavi šlar,
nad jasnim čelom mirta bela . . .
In vaša duša je vesela
kot menda bila ni nikdar . . .

Neveste ste, a ne za svet,
redovne halje ve želite,
po celici ve hrepenite —
in ni vam žal deklških let?

In ni vam žal blestečih nad
in sreče, ki jo svet obeta,
in cvetnih vencev, ki jih spleta
doma vam sleherna pomlad?

In zemlja vsa in nje sladkost
in nje lepota vas ne mika?
V pogledih vaših se svetlika
nebeško blažena skrivnost:

Prišel je sam, neskončno blag . . .
Oko v oko se je izlilo
in v vaši duši je jeknilo:
»O, kdo je Jezusu enak?«

In od takrat iz vseh cvetlic
smehljal je on se vam naproti.
in tisočkrat na vaši poti
pozdravil vas je Kralj devic.

Pred njim ste zdaj, da tisoč spon
za vekomaj vas ž njim zedini,
da bo za vedno v solz dolini
veselje vaše samo on.

O, blagor vam, ker mladih let
ste Kristusu se posvetile,
ker z dušo vso ste poklonile
Najlepšemu najlepši cvet!

M. Elizabeta.

Odpustki in pravice,

ki jih je podelil sv. Oče Pij X. rožnovenski bratovščini.

1. Ako udje nosijo pri sebi blagoslovljen molek s petimi odstavki, da s tem pobožno častijo Mater božjo, dobijo vsak dan odpustek 100 let in 100 kvadragen. (Ta odpustek je podelil prvič papež Inocencij VIII. dne 27. februarja 1488., preklical ga je bil papež Leon XIII. dne 29. avgusta 1899., obnovil ga je zopet papež Pij X. dne 31. julija 1906).

2. Dne 12. junija 1907. je dovolil papež Pij X. vsem vernikom, ako molijo navadni rožni venec, da dobijo poleg navadnih odpustkov, ki so podeljeni za molitev sv. rožnega venca, še ob enem tako imenovane križarske odpustke. Pri križarskih odpustkih se dobi pri vsakem Očenašu in Češčenamariji 500 dni odpustkov. Te odpustke pa dobijo le oni, ki molijo na molek, ki je

posebej od pooblaščenega duhovna za to blagoslovljen. (Oblasť blagoslovljati molke s križarskimi odpustki imajo duhovniki: »Sacerdotes Adoratores«, voditelji »Dejanja sv. Dektinstva«, udje »Associatio perseverantiae sacerdotalis«). Dobiti se more ta pravica pri redovnikih križarjih in sicer »St. Agatha pri Cuyk-u« na Holandskem. (Blagoslovi se tako, da se naredi križ čez molek in se poškropi z blagoslovljeno vodo).

3. Dne 12. junija 1907. je podelil papež Pij X. popoln odpustek enkrat na dan vsem udom rožnovenske bratovščine, ako tisti dan prejmejo sv. zakramente in molijo vse tri dele sv. rožnega venca. Te tri dele lahko molijo vse tri po vrsti ali samo en del ali tudi samo en odstavek, da le isti dan odmolijo vse tri dele. Tisti dan pa morajo

obiskati tudi kako cerkev ali javno kapelo in tam pobožno moliti.

4. Kdor je hotel prej dobiti odpustke, ki so podeljeni za molitev sv. rožnega venca, je moral pri rožnovenski bratovščini vsak teden moliti vse tri dele in sicer vsaj 5 odstavkov skupaj. Sv. Oče Pij X. je pa dne 14. oktobra 1906. dovolil, da dobijo udje vse odpustke, ki so podeljeni za molitev svetega rožnega venca, če tudi molijo ločeno po odstavkih. Pripomniti pa je, da morajo ali vse tri dele ali če molijo isti dan le en del, dokončati v teku istega dne. Dne 8. julija 1908. je papež Pij X. dovolil to pravico vsem vernikom, če tudi niso udje rožnovenske bratovščine. Vendar pa morejo ti poslednji dobiti le one odpustke, ki so podeljeni vsem vernikom.

Zapisan v bratovščino.

Priobčil P. P.

Bilo je pred kakimi sto leti meseca oktobra. Pri neki božjepotni cerkvi, ki je bila posvečena rožnovenski Materi božji, se je bilo zbralo ljudstva od blizu in daleč. Vse je bilo živahno in svečano, obenem pa mirno in prikupljivo, da se je človek čutil kar domačega med domačimi. Mirno so hodile množice božjepotnikov pri cerkvenih vratih ven in noter; bili so si tuji; mnogi so se videli ta dan morda prvič in zadnjič v življenju. Vendar so čutili vsi, da so zvezani med seboj v neko veliko skupno družino, katere mati in vladarica je tista, ki ji je bila posvečena ta krasna božjepotna cerkev. Mir je vladal v srcih božjepotnikov; mir tudi zunaj v jesenski naravi; tu gori na prijaznem gričku med gozdi in poljem. Vse posvetne misli in skrbi so ostale nekje doli spodaj v dolini...

Popoldne krog tretje ure se je drenjalo veliko število božjepotnikov k malim vratom, ki so peljale v notranjost samostana. Bili so možje in žene, celo otroci — in so izginjali drug za drugim skozi vrata. Tedaj je prišel po cesti mimo mlad lepo oblečen človek in hotel, veselo pesmico žvižgaje, mimo cerkve in božjepotnikov. Ko vidi toliko zbranih ljudi, se ustavi in opazuje pisano množico s pogledom, ki je izražal posmeh in prezir, češ: »Koliko praznoverja je še vedno na svetu!«

Mimo je prišla stara ženica in hotela skozi stranska vratica. Pa se obrne gospod do nje in jo vpraša:

»Mamica, povejte mi, po kaj hodijo ljudje tu noter!«

Pokazal je na vrata in na samostan.

»O,« se je začudila ženica, »ali ne veste tega? Tu notri se vpisujejo v bratovščino.«

»V kakšno?«

»I, v bratovščino sv. rožnega venca. Ali vi še niste vpisani?«

»Menda še ne,« je dejal gospod in se smehljaj.

»Pa bi vstopili in se vpisali,« je prigovarjala priprosta ženica, »vpisali bi se in za vse življenje bi vas varovala sveta Devica. Poskusite, gospod!«

Gospod ni vedel, kaj bi rekel na to. Malo je pomišljal, naposled pa se je odločil, češ: »Pojdem, da vidim, kaj bo. Sem ravno dobre volje, naj vidim eno tistih čudnih ceremonij, ki jih je baje toliko v katoliški Cerkvi.«

In pridružil se je gruč priprosto opravljenih ljudi, ki so vstopali. Dospel je v prostorno sobo. V ospredju je stala velika miza, za mizo redovnik, ki je vpisaval posamezna imena v debelo knjigo z oguljenimi platnicami in raskavim papirjem. Tisti, ki so znali pisati, so se vpisovali sami. Naenkrat je val ljudi pririnil do mize tudi gospoda v tuji obleki, in že mu je podajal nekdo v roko pero, naj se vpiše. Kaj je hotel? Ali naj vpiše svoje ime? Ko pa je protestant in vrh tega še brez vere?! Toda ni smel dolgo odlašati; ljudje so tiščali in redovnik mu je kazal na mesto, kamor naj vpiše svoje ime. Pol v zmedi, pol v jezi je zapisal svoje ime: Anton Lipar, grof Cerkovski. Potem je vstal in godrnjal predse: »Tako! Sedaj sem postal kar naenkrat pobožnjak

katoliške Cerkve. Bom videl, kaj mi bo koristilo!»

Ko je odhajal skozi vrata, mu je obstal pogled na veliki sliki, ki je visela na steni. Bila je to Mati božja, ogrnjena s plaščem, v čegar okrilje se je kot v zavetju stiskala množica vernikov in obračala svoje oči navzgor k Marijinemu obrazu. Nekoliko zmeden in prestrašen je zrl tuji gospod na obraz Marijin. Obraz je gledal resno in milo naravnost doli nanj. Skoro je menil, da je ta pogled, ki sega tako globoko v dušo, živ in ognjen... Obrnil se je hitro in hotel ven. Pa ga opozori sosed zraven njega na malo pušico, ki mu jo je molil pobožni samostanski brat, rekoč: »V čast mili Materi božji, — mal dar za prenovitev naše cerkve... In res: Anton Liper, grof Cerkovski, je segel v žep in podaril zlat. Sam ni prav vedel, kaj dela. Želel je le, da pride čim preje iz tega ozkega prostora, ki je v njem napravil — tega se je sedaj zavedal — zločin zoper svetost katoliške vere in čast Matere božje rožnovenske...

Zunaj je bil jasen dan, nebo modro, sonce je sijalo tako milo in prijazno nad okolico...

Grof Cerkovski je hitel po cesti ven na polje, da se umiri in razmisli; zakaj v srcu je bil nemir in v sencih mu je hljuvalo. »Kaj hudega ti je storila Mati božja katoliška?« se je popraševal. »In kaj ti je bila napoti pobožna bratovščina, da si jo zasmehoval? Ali mar ne uči tudi tvoja vera, da je bila Marija mati Jezusova?« In vedno iznova je moral — hočeš-nočeš — misliti na Marijo in na bratovščino sv. rožnega venca. »Ko bi mogel izbrisati vsaj svoje ime« — si je želel na tihem.

Hitel je vedno dalje. Žvižgal si je veselo pesem, da bi se premotil in svoje misli obrnil drugam. Zdaj se je zasmel naglas, zdaj zopet v jezi zaškrilpal z zobmi. To, kar je doživel zadnji trenotek, mu ni hotelo iz glave...

Tedaj je zazvonilo v božjepotni cerkvi z velikim zvonom. Zvon je vabil k pridigi in k litanijam. Hitel je proti gozdu, proč, proč — da ne bi čul zvonov. Toda, — kako se mu je zgodilo, sam ni vedel: naenkrat je stal zopet pred portalom cerkve Matere božje rožnovenske. V cerkvi je pozvonilo k pridigi. Kaj je hotel? Vstopil je, toda sedel je v zadnjo klopo za steber. Tu se je hotel umiriti, odpočiti in potem iti po svojem potu. Po cerkvi pa je donela mogočna beseda pridigarjeva. Govornika ni videl; občudoval pa je lepoto njegovega glasu, in nehote je začel slediti tudi njegovim besedam. Pridigar je govoril zbranemu ljudstvu o Materi božji in o sv. rožnem vencu in o bratovščini sv. rožnega venca in

o tem, kako postanejo tisti, ki se vpišejo v to bratovščino, posebne vrste varovanci, ki nad njimi čuje skrbno materinsko oko mile Matere Marije...

»To je že od nekdaj navada premile Device,« je nadaljeval govornik, »da tisti, ki se je izročil pod njeno varstvo, bodisi ustno, bodisi pismeno, tisti je kakor ujetnik, ki ga ona drži in ne izpusti, dokler ga ne spravi popolnoma na varno. Ona je, ki pozna bolje kakor mi vrednost človeške duše. Ona je videla sama, kako je s križa doli tekla kri njenega Sina v odrešenje ljudi. Vse ljudi ljubi, vsem želi rešenje; a s posebno ljubeznijo varuje in vodi tiste, ki so se ji na poseben način zapisali in posvetili...«

Grofu Cerkovskemu je šlo nekaj mrzlega po udih; okrog srca pa je bilo gorko in v očeh se je nekaj močilo...

»Da je Marija svojim varovancem res prava skrbna Mati, o tem priča tale kraj, tale starodavna božjepotna cerkev.«

Tako je nadaljeval duhovnik in tišina je nastala med poslušavci. Vsako uho je napeto poslušalo zgled, ki ga je imel povedati govornik v podkreplilo svojim besedam.

»Nekoč pred davnimi leti je prišel semkaj človek, obtežen z grehi in grešnimi razvadami. Materi božji k časti je priromal na ta kraj in je hotel tukaj opraviti dolgo spoved. Sprva je imel trden namen, da stori resen korak k poboljšanju. Toda pozneje — zdi se — ga je začel motiti hudi duh in skušnjava je nastopila. Začel si je domišljevati, da je vse njegovo prizadevanje zastoj, da bo, kakor že tolikokrat, tako tudi sedaj zopet nazaj padel v svoje navadne grehe; da so njegovi grehi preveliki in da ne sme in ne more upati od Boža odpuščanja: skratka, da je rojen za grešno življenje in da hoče, mora v tem stanu vztrajati do konca... Tako je temu revežu upadel pogum in sklenil je, da pojde odtod, kakor je prišel: brez spovedi in brez poboljšanja. Toda, v cerkvi so bili tudi znanci in sorodniki, ki so z njim skupaj bili prišli na božjo pot. Kaj bodo porekli ti, ako izostane od spovedi in sv. obhajila? In odločil se je, da gre k spovednici. Tu se je spovedal, a le na videz. Zamolčal je svoje največje grehe in šel potem božjeropno k sv. obhajilu... Grozno hudodelstvo! Vest ga je pekla; ves je bil razburjen in obupan! Milost se mu je ponujala, a zavržel jo je ta hip... Kdo vé, ali se mu bo ponudila drugič? — Odpravljal se je, da zapusti cerkev in se vrne proti domu. In tedaj, kristjani (in duhovnik je pokazal s prižnice doli na eno izmed treh vrat, ki so vodile iz cerkve), ravno ko je hotel iti skozi tale vrata venkaj v greh in pogubljenje, ga je

nekaj pridržalo na mestu in niti koraka ni več mogel storiti naprej. Kakor z neko skrito roko ga je nekaj vleklo nazaj v cerkev pred tole čudodelno podobo Matere božje. In tamkaj pod podobo rožnovenske Kraljice je stala spovednica, v spovednici pa je čakal duhovnik... In šel je ta grešni božjepotnik in pokleknil je k spovednici in se spovedal še enkrat — a sedaj dobro in skesano... In potem šele, ko je zadobil mir vesti in okrepčal svojo dušo ob obhajilni mizi — šele potem mu je bilo dano, da je mogel zapustiti cerkev in iti skozi ta vrata v — novo življenje. Marija, ki se je bil v njeno varstvo zatekel, ga je hotela imeti rešenega in ga je držala in ne spustila poprej, dokler ni bil na varnem... In tako, Marija (je nadaljeval govornik, obrnjen proti čudodelni podobi), Marija rožnovenska, razprostiraj svoje roke v varstvo vseh teh, ki so se danes zbrali pred tvojim tronom in se zapisali v tvojo bratovščino. Glej, pribežali so k tebi, iščeč tvoje pomoči — o, ne zavrzi jih v njihovi revščini in ne pusti, da bi se izgubili v življenju...«

Bilo je nekaj dni pozneje. Na vrata samostanske vsprejemnice je potrkal elegantno oblečen, mlad gospod — nihče drugi, nego grof Cerkovski. Ko je govoril s pobožnim patrom, pridigarjem izza zadnje božje poti, nekaj navadnih stvari, je prišel na dan s prošnjo, naj bi ga redovnik podučil o naukih svete vere in ga naposled sprejel v katoliško Cerkev.

Pobožni redovnik se je sprva začudil in skoro ni mogel verjeti, da li misli imenitni gospod to v resnici, ali v šali; zakaj ime grofa Cerkovskega je bilo znano kot sovražno Cerkvi in njenim napravam.

Toda grof je zatrdil, da mu je resno in da je prišel do tega sklepa po trdem dušnem boju, ki se je vršil v njem zadnje dni.

In obrazložil je redovniku svoj dogodek ob zadnji pridigi v božjepotni cerkvi.

»Kar ste vi, častiti oče, govorili o dotič-

nem grešniku, ki ga je Marija držala in ne izpustila poprej, dokler ni bil rešen, to sem skusil jaz sam na sebi.« Tako je pripovedoval grof in njegov glas se je tresel ginjenja. »Poglejte, častiti gospod, v knjigo bratovščine sv. rožnega venca. Pred nekaj dnevi sem prišel in iz zasmehovanja dal vpisati svoje ime med ude bratovščine. Od te ure naprej nisem imel miru v srcu. Kakor neka nevidna, mehka moč mi je misli vedno iznova navajala na svete reči in me priganjala k premišljevanju in k branju pobožnih knjig. Bral sem mnogo in tudi mislil sem mnogo. In čezdalje prostejšega in srečnejšega sem se čutil... In sedaj želim, da se mi izpolni hrepenenje, ki se mi je vžgalo v srcu zadnje dni: jaz želim zopet živeti, živeti v miru z Bogom in svojo vestjo. In ta mir — to čutim — mi more dati le katoliška Cerkev. Prosim vas, častiti oče, podučite me o vsem in potem — potem me sprejmite v naročje svete Cerkve. To je moja iskrena želja v tem trenutku.«

Nekaj mesecev potem je očitno in slovesno prestopil v katoliško Cerkev tedaj splošno poznani grof Cerkovski. In prvo, kar je naredil po cerkveni slovesnosti, je bilo, da je v solzah veselja pokleknil pred čudodelno podobo Matere božje v božjepotni cerkvi in zbranemu ljudstvu naglas naprej molil svetli rožni venec v zahvalo njej, ki mu je bila naklonila tako velikih milosti.

In še danes visi v tisti cerkvi (lahko bi imenoval tudi ime dotične cerkve in kraja, pa ni potrebno) lepa slika v zlatem okvirju in pod njo vklesan napis: »Grof Cerkovski Kraljici sv. rožnega venca v zahvalo za spreobrnjenje«.

Da, res! Vpis v družbo, v bratovščino — samo na sebi nekaj majhnega, nekaj zunanjega! Toda ta zunanja slovesnost hrani v sebi globok notranji pomen: »Odslej naprej sem vpisan z dušo in telesom tebi v zvesto službo. Teга se moram zavedati! Po tem moram uvravnati odslej naprej svoje življenje!«

Trpeči.

Molčeča hodiš svoja pota,
pogled je često ti solzan,
bridkost obkroža usta tvoja,
izraz grenak ti je vklesan.

Skrivnost veliko v duši nosiš,
skrivnost boleti in gorja,
zato pa svet beži od tebe,
boji pekočih se solza.

A jaz spoštujem te in cenim,
zato te cenim, ker trpiš,
ker vredna si, da nosiš krono
in Kristusov krvavi križ.

Glej, to največja je odlika,
le ljubljencem daje jo Bog.
O, moli zame, tiha duša,
ti skriti biser božjih rok!

M. Elizabeta.

Dve sliki iz Monakovega.

Monakovo, 8. 9. 1912.

Dve sliki sem videl minuli teden. Prva je bila temna, žalostna, da so ti prišle solze v oči, če si se zamislil v njeno vsebino. Druga pa svetla in vesela, kajti predstavljala je moč, vir življenja. Na-te obe:

Svobodomiselci, ljudje, ki bi radi, da bi človek živel kot žival, brez duše, brez vesti, so se minulo nedeljo zbrali v Monakovem, kjer so imeli svoj prvi kongres v Nemčiji. Kdor je videl te blede, kuštraste prikazni z v tla uprtimi očmi, z »mačeho« na suknji, pač ni mogel dobiti vtiska, da so to preroki svobode in sreče. Sicer je bilo vse bolj klavirno in so bili pri njihovih zborovanjih in koncertih, ki so trajali tri dni, prazni stoli — znak njihovega napredka. Ali važno je vendarle, kakšne načrte so kovali in s čim nameravajo osrečiti človeštvo. Njihove želje so bile označene že na lepakih, kjer je bil naslikan mladenič z rdečo zastavo v roki, ko je ravno poteptal z nogami knjigo verskih resnic. Mladenič, ki vrže od sebe vse, kar ga veže na cerkev, starše, vero, je vzor svobodomiselcev! Še bolj jasno so pa razvidni njihovi cilji iz njihovih govorov. Neki profesor iz Pariza je čisto po francoski maniri poročal, da bodo uspeh dosegli z revolucijo. Malookusno je sicer, ako se od države plačan profesor ogreva za revolucijo, a značilno je, da se taki vzgojitelji dobijo ne samo na Francoskem, ampak tudi na avstrijskih visokih šolah. Kajti govor prof. Bartoška iz Prage, kakor so pisali tukajšnji listi, ni po svoji vsebini prav nič zaostajal za onim. Najbolj glasen je bil neki svobodomiselni »pridigar« Tširn iz Breslave. Ta je kvasil, da bomo imeli takrat nebesa, kadar bodo po celem svetu zavladale portugalske razmere. Portugal in Barcelona, kjer so morili duhovnike in redovnice, je tem ljudem ideal! Da bi ne ostali preveč osamljeni, so pridili kot zaključek kongresa v torek 3. t. m. v veliki dvorani javen ljudski shod. Pet korajžnih fantov iz katoliškega rokodelskega društva se nas je zmenilo, in smo šli na shod. Blizu tisoč oseb gospode in socialnih demokratov se je zbralo. Na vsaki mizi je ležalo kup svobodomiselnih listov, ki so pozivali za izstop iz cerkve. To, kar sem na lastna ušesa slišal, je bilo grozno! Smeš odirati, krasti, prešestovati, samo kristijan ne smeš biti! Tak ton je zvenel ves večer. Vmes so pa tulili in ploskali. Spoznal sem, da ta stvar ni tako malenkostna kot sem mislil in bolj kot kdaj prej sem občutil tedaj važnost krščanske organizacije!

liškega rokodelskega društva. Člani katoliškega rokodelskega društva, mladi rokodelci, smo se pripravljali za skupno sv. obhajilo. Šestkrat v letu se zberejo vsi skupaj pri Gospodovi mizi, da tam dobijo moči za dnevne boje. Teden pred skupnim sv. obhajilom, je posvečen samo za to. Odpadejo druga zborovanja, kurzi in vaje; namesto njih pa se vrše verska predavanja, da se tako lahko vsak dostojno pripravi. Mlad duhovnik dr. Schiller nastopi, veselje se mu bere na obrazu, ko vidi pred seboj celo vojsko fantov, kateri so pripravljani vsak hip stopiti v boj za poštenost in resnico. Pozna mladeniška srca, vidi se mu, da mnogo deluje med mladeniči. Besede mu gredo iz srca in ostanejo v naših srcih, ko nam prepričevalno kaže zmote odpadnikov. »Kako morejo ljudje, ki ne poznajo duhovnega življenja, verskih čednosti, resnice, trdit, da je ta vera slaba. Pošten priprost mladenič, ki se poslužuje s prejemanjem sv. obhajila dobrot, ki nam jih nudi vera, ima mnogo bolj zdrave pojme o veri kot doktorji in profesorji, ki mislijo, da imajo vso učenost v mezincu.« Tako nam govori in z raznimi zgledi in dokazi pribije, da bo bolj držalo. Vmes pa pove tudi kako šaljivo, tako da se nam zdi po končanem govoru, kot da smo bili pri lepi predstavi, katero bi še radi gledali. Pred sklepom vsa množica vstane in ponavlja za voditeljem molitev za stanovitnost in za spreobrnjenje nevernikov. Iz srca gre molitev slehernemu, kajti vsak ve ceniti svoj najdražji zaklad, sv. vero.

Prišla je nedelja. Če bi stopil ob sedmi uri zjutraj v krasno baziliko sv. Bonifacija, videl bi, kako je danes ta velika cerkev polna. Toda kamor pogledaš, samo mladi zdravi obrazi, veselje v očeh, poštenost v srcu, zavednost v glavi! Vesel bi bil te slike, da si jo videl! Čuj, pozvonil je strežnik, trenotek, za katerega se je vsak tako skrbno pripravljal, je tukaj. Sedaj ga obišče sam pravi živi Bog v podobi kruha. Vrsta za vrsto v lepem redu pristopa k mizi Gospodovi, kjer dva duhovnika dominikanca delita angelski kruh. Kako srečnega se počuti vsak: Čustvo samozavesti, zaupanje v pomoč božjo te prešine. Kaj so fraze: svoboda, naprednost, bogotajstvo?! Zaman iščeš večje svobode, kot je ta, da si deležen sreče sprejet biti pod streho svojega Boga, Stvarnika.

Kaj je življenje ubogega rokodelskega pomočnika? Težka šola, boj za vsakdanji kruhek. Ko sem se poslovil od dragih prijateljev v domovini in se začutil v širnem svetu čisto samega, zasmilil sem se sam sebi. Človek pač ne more na svetu najti sreče, mi je prišlo pred oči. Toda ko sem stal tisto jutro med tisočem tujcev edini

Drugi dan, v sredo zvečer, pa nas je bilo ravno toliko zbranih v prostorni dvorani kato-

Slovenec, e: a' drugim, občutil sem tudi jaz v srcu zadovoljnost in srečo. Sredi mrzle tujine sem našel prijatelje, Bog tudi tu deli svojo milost!

In prišla mi je tisti hip iz srca vroča želja, molitev, naj bi vsak slovenski rokodelec v tujini iskal in našel te tolažbe! Slovenski Orel.

Šola krščanske omike.

(Dalje.)

a) Moč in modrost našega Gospoda in Zveličarja se gotovo ni zmanjšala. Obljubil je, da ostane pri svoji Cerkvi vse dni do konca sveta, da jo vodi, varuje, brani in tolaži povsod in vselej. Kar pa Zveličar obljubi, to tudi drži, ker je pravi Bog in človek skupaj. Po besedah sv. Pavla: v njem vse premoremo, ki nas dela močne in pogumne.

b) Sveti oče, papež je nezmotljiv v verskih in nrafskih rečeh, kadar nastopa kot učenik in pastir vesoljne Cerkve.

V drugih rečeh sicer papež ni nezmotljiv, vendar ga spremlja povsod pomoč božja, zato se vedno prav ravnamo po njegovih navodilih in ukazih.

Če se ozremo na sedanjega papeža Pija X., moramo veseli zaklicati: hvala Bogu, to je mož po volji božji, to je vzor dobrega pastirja in modrega vladarja. Kdor prebira njegove okrožnice, študira njegove postavbe in zasleduje preosnovno cerkvene discipline, lahko spozna, da je Pij X. mož poln modrosti, svete gorečnosti in neomajnega poguma. Prepričani smo torej, da imamo dobrega, najboljšega vrhovnega poglavarja kraljestva božjega na zemlji in vodnika v boju zoper satanove nakane. To je prvi pogoj zmage. Ko bi le vsi poslušali njegov glas in sledili njegovi zastavi in se trudili porabljati pomočke, katere nam priporoča.

c) Kaj pa njegovi pomočniki?

Vsi pomočniki papeževi v Rimu skup se imenujejo rimska kurija. Osebe, ki delajo v tej kuriji, so kardinali, škofje in prelati ter razni drugi uradniki duhovniki in laiki. Kardinali so najvišji tajni svet papežev v cerkvenih zadevah. To so najboljši možje, izbrani iz vseh narodov sveta, visoko izobraženi in mnogo preskušeni. Takim se lahko zaupajo cerkvene zadeve. Vse kongregacije in sodišča so preosnovana in sedanjim potrebam primerno urejena. Delajo pridno po nasvetih papeževih in močno vplivajo na krščansko življenje po svetu. Da so kljub temu verskonravne razmere slabe in stanje Cerkve žalostno, je resnica. Vzroki so deloma znani, deloma pa jih pozna le božja previdnost, ki ima vse določeno v svojih načrtih.

Papeževi pomočniki po širni zemlji so škofje in misijonski predstojniki.

Od škofov kot neposrednih pastirjev Kristusove čede in pokrajinskih vladarjev Cerkve božje je mnogo odvisno, kako se razvija krščansko življenje med ljudstvom.

Koliko dobrega napravi en sam dober škof, nam kaže zgodovina na sv. Ambrožu, sv. Avguštinu, sv. Martinu, sv. Karolu Boromeju, sv. Frančišku Salezianu, Slomšku in več drugih. Zgodovina pa govori tudi o slabih škofih: arijanskih, nestorijanskih, galikanskih, jožefinskih, razkolnih itd.

Razkolni škofje so še dandanes največja ovira zedinjenja vzhodne Cerkve z rimsko Cerkvijo.

Dandanes so katoliški škofje sploh dobri, se drže trdno Rima in papeža in skrbje za svojo čredo.

Da imajo ponekod vlade še preveč besede pri imenovanju škofov, je res, in to ni dobro za Cerkev, ker vrinejo časih nesposobne osebe na škofovske sedeže, pa jih Rim mora sprejeti, da ne nastanejo prevelike težave.

Naši škofje so dobri, učeni, goreči in delavni.

Trudijo se vsak na svoj način po svojih razmerah za krščansko omiko med svojo čredo.

Lahko jim zaupamo. To je drugi pogoj srečne zmage proti satanovemu kraljestvu, da so dobri, modri in pogumni vodniki ali generali. Zdaj je le še treba, da drugi storimo svojo dolžnost.

d) Ti generali imajo še pod seboj nižje oficirje ali častnike, ki po njih ukazih vodijo manjše čete v boj. Tako imajo tudi škofje svoje manjše podložnike, ki so župniki in drugi duhovniki v raznih cerkvenih službah.

Na teh je veliko ležeče. Ako so ti dobri, skrbni, srčni, bodo dosegli lepe uspehe, če tudi s časom in po mnogih trudah.

Cerkvena zgodovina nam vse to lepo potrjuje. Kadar je bila duhovščina nevedna, neskrbna in mlačna, je propadalo naglo vsako versko življenje med ljudstvom; ko so pa prišli na ta mesta skrbni in vneti dušni pastirji, se je pa zopet dvignilo.

Kako je pri nas?

Nekaj slabih duhovnikov je, žal, tudi pri nas. Taki so res velika ovira duhovskemu

delovanju; priproste duše pohujšujejo in hudobne podpirajo v trdovratnosti. Te je treba, kar se dá omejiti in zagraditi hudobni vpliv. Velika večina naših duhovnikov pa je do brege duha; ki bi si radi napravili vzorne fare s poštenim in srečnim ljudstvom. V ta namen molijo, delajo in trpijo. Koliko kdo doseže, to je pač odvisno od raznih činiteljev.

1. Podlaga vsega tega dela mora biti redna služba božja. Zato imajo duhovniki božje poslanje in oblast. »Kdor vas posluša, mene posluša« ...

Služba božja se po naših cerkvah sploh lepo v redu opravlja; po nekaterih cerkvah prav veličastno, po drugih vsaj dostojno. Srčna pobožnost pri daritvi sv. maše, prava gorečnost pri delitvi sv. zakramentov in velika modrost pri pouku verskih resnic so glavni stebri tega opravila.

Cerkev z redno in dostojno službo božjo je prva trdnjava za ljudi, kjer najdejo zavetje in obrambo pred silo satansko. Župnik je poveljnik te trdnjave božje in nosi vso odgovornost zanj. Močno zidovje, trdna vrata, hrabra in čujoča posadka so pogoji prave trdnjave.

Hrabra posadka, ta je poveljnikova nada in ponos. Zrediti in izvežbati si tako posadko, je njegova posebna skrb. Voditi jo v boju do slavne zmage, to je njegovo veselje. Taka posadka so posebno izbrani verniki, ki so župniku brezpogojno zvesto vdani, dobro poučeni in zadosti izurjeni na migljaj ubogati in izvršiti potrebne napade ali odboje.

Poglejmo zdaj naokrog, kako stoji ta imenitna zadeva.

»Bogoljub« nima namena ne hvaliti, ne grajati, ampak le opisovati, kako je in kako bi moralo biti.

Trdne, žive vere, ki vé, zakaj veruje, ki zna odgovor dati nasprotniku, take je še premalo med nami. Le redki so med nami, ki bi vedeli in verovali krščanske resnice tako, da nasprotne trditve in zvijače namah zapazijo in odklonijo.

Kolikrat nanese priložnost, da satanovi hlapci javno napadejo resnice svete vere, nprave sv. Cerkve, in naši ljudje poslušajo in začudeno gledajo to početje. Zdi se jim pač, da je to nekaj drugega, kakor kar v cerkvi slišijo, a na jasnem si niso. Zato navadno k temu molče, malokdo se ustavi ali zavrne bogokletnike in obrekovalce.

Tako se godi po krčmah, prodajalnah, po tovarnah in rudnikih, po železniških vozovih in še marsikod.

Tukaj se mora bolje poskrbeti za ljudi, da vedo, kaj jim je storiti pri taki priložnosti. V zgledih se naj ljudje pouče in jim pokaže,

kako se je treba postaviti. Kdor je v katekizmu dobro podkovan, bo sicer kmalu našel pravi odgovor na tako izzivanje in zabavljanje. Vendar je koristno najnavadnejše ugovore in psovke polemično in apologetično obravnavati, da si ljudje v slučaju potrebe lažje pomagajo.

Taki odpori pa naj se kratko izpeljejo, ker navadno ljudje nimajo zadosti spretnosti za daljšo polemiko. Nekateri pa imajo dar jezika, taki pa naj se bolj temeljito poučujejo, da bodo mogli zavrtniti častno in izdatno nasprotnika. Ako imajo poleg modrosti še posebno vnemo in srčnost za vero kaj storiti ali trpeti, so ti zlasti porabljeni za take boje, a morajo biti prav dobro izšolani.

Če je župnik stotnik, so ti njegovi podčastniki in četovodje. Ako so spretni, pogumni in zvesti, more ž njimi napraviti velike reči v fari, če je sam sposoben in skrbi za vedno zvezo s temi svojimi pomočniki.

Po raznih krajih fare, po vaseh, tovarnah itd. morajo biti take osebe kot duhovno orožništvo nastavljene, vedno pripravljene poseči vmes, kadar treba. Duhovnik pa naj porabi vsako priložnost ž njimi priti v pogovor, da je vsak čas informiran o vsem, kar se po fari godi, obenem pa daje svoje ukaze za enotno postopanje proti sovražnim naklepom.

2. Skoro povsod so župani in občinski odborniki naši poštene in verni možje, ki bi šli župniku na roko pri snovanju krščanske omike, ko bi prišlo do takega sodelovanja po medsebojnem dogovoru in sporazumu. Župani imajo veliko moč za vzdrževanje reda na zunaj, zato bi krščansko omiko od te zunanje strani lahko močno pospeševali. Župnik si napravi natančen načrt za osnovo krščanske discipline v fari. V tem načrtu se pokažejo tiste točke, kjer župan more podpirati njegovo delovanje. Župan od svoje strani napravi podoben načrt za vzdrževanje reda in varnosti v občini. Kjer so skupne reči, tam je treba dogovora in skupnega smotnega ravnanja, da se doseže mir in red.

Nekoliko se že dela na to stran, dobro bi bilo, da bi se to skoziinskozi ter povsod izpeljalo.

3. Vsaka fara ima društva in družbe za razne namene ustanovljene. Vsako dobro društvo je že en kamen za stavbo krščanske omike v fari; skrbeti pa je, da društva res dela in vrši svoj namen. Ako društvo spi ali hira, je brez pomena za dobro stvar.

Župnikova skrb mora torej biti, da vsa ta društva res pravilno in živahno delajo in pokažejo kak sad in uspeh. Čudovita moč je

v tretjem redu sv. Frančiška, v Marijini družbi in drugih. Te sile pa je treba vzbuditi, olikati in organizirati, potem šele so sposobne za tak duhovni boj.

Marijine družbe so skoro povsod, tretji red marsikod razširjen; zakaj se ne pozna dobri vpliv teh organizacij? — Premalo so razvite. Moči še spé ali so še v povojih ali so sicer še nerazvite, negibčne, nesmotreno urejene, pa se ne uveljavijo in se lepi uspehi ne pokažejo. Vse to lepo urediti je težko, stane veliko dela in skrbi, a ko je v redu, potem je v zadoščenje vodniku in ljudem. Vrhovno vodstvo Marijinih družb se v tem oziru mnogo trudi, pa še brez pravega uspeha...

† Andrej Valič,
šestošolec-kongreganist.

4. Šola je tudi velikega pomena za krščansko omiko. Dober učitelj, moder katehet, ta dva delata čudeže v šoli. Res, da je tudi tukaj vse s trdom zvezano, pa trud se tu bogato izplača. Otroci so sprejemljivi za dobre reči, da se jim le prav podajajo. Zveza s šolarji je še tesna in zaupna, torej prav idealna za ta namen. Mladina v teh letih je še nesebična in priprosta, zato močno do-
vzeta za lepe misli in krepke načrte, ki jih navdušeno izvrši.

Pomočkov za boj proti satanovemu kraljestvu ima sv. Cerkev v obilici vsake vrste, naravnih in nadnaravnih. Treba jih je le poiskati, zbrati in pridno uporabljati. Mi moramo delati, Bog pa je, ki daje rast in sad.

Četrta vadbá.

Sv. Cerkev je edina in kot eno kraljestvo božje razširjena po vsem svetu. Posamezne škofije in fare so pa deli tega kraljestva in morajo skrbeti, da v tej organizaciji ne zaostanejo, ampak da se pripravijo za končni boj in za srečno zmagó.

Zato preglejmo prav zvesto in prav pazljivo, kako je pri nas doma v naši fari in potem odgovorimo na tale vprašanja:

1. Ali je duhovna organizacija v naši fari dobro izpeljana ali ne? — Kaj še manjka?
2. Ali so vpeljene potrebne družbe in društva za tako duhovno organizacijo? — Kako so delavne?

3. Ali se že kaže dober sad te organizacije v kakem oziru ali ne? — Kaj smemo pričakovati v prihodnjem času?

Opomba. Prosimo odgovorov prav iz vsake fare, da moremo sestaviti pregled. »Bogoljub« ne bo prinesel imen reševalcev v tem slučaju, da ne bo kake zamere.

Dr. J.

Naj bo dan al' noč, — bližnjemu v pomoč!

Predstojništvo usmiljenih bratov v Gradcu se je odločilo, da sezida novo bolnišnico na Sp. Štajarskem in sicer pri Žalcu v Savinjski dolini, ako bode našlo v ljudstvu samem za to primerno podporo.

Zakaj ravno v Savinjski dolini?

Razlogi so sledeči:

I. Savinjska dolina je ena izmed najlepših dolin Sp. Štajerja.

II. Zgoraj omenjeni kraj, kjer se bode bolnišnica stavila, je višja svetna oblast pripoznala kot najprimernejši kraj.

III. Moramo se ozirati na stransko ljudstvo, kateremu bode doberdelni zavod v

veliko pomoč, in to je ljudstvo, katero prebiva v okrajih: Vransko, Gornji Grad, Šoštanj, Slovenj Gradec, Konjice, Šmarje, Kozje, Brežice, Sevnica in Laško; Žalec je pa nekako v sredini teh okrajev. Spodnještajersko ljudstvo naj torej blagohotno podpira ta blagi namen, da mu v prihodnje ne bo treba pomoči iskati po tujih krajih, kakor dosedaj. Da se bo ta prepotrebni človekoljubni zavod lažje in hitreje mogel postaviti, se predstojništvo usmiljenih bratov obrne s ponižno prošnjo do veleč. duhovščine, slavnih občinskih uradov, okrajnih zastopov, vseh denarnih zavodov in blažega ljudstva Sp. Šta-

jerja, da bi nas ti po svoji moči izdatno podpirali in v težkem položaju šli na roke, kar se nam je obljubilo tudi od višje duhovne in svetne oblasti.

Le pod tem pogojem se Sp. Štajerskemu ljstvu zagotovi, da se začne zidati bolnišnica na pomlad leta 1913, ako nas vsi po svojih močeh izdatno podpirate.

Slavnemu občinstvu pa se naznanja s

ponižno prošnjo, da bodeta nabirala milodare za stavbo nove bolnišnice gg. P. Kajetan Popotnik in Fr. Jožef Majcen, ki sta pooblaščenca od c. k. namestnije v Gradcu z legitimacijo in nabiralno knjigo, v katero vsak dobrotnik podpiše l. r. svoje ime, in prispevek, katerega daruje za zidanje človekoljubnega zavoda.

Usmiljeni bratje

Cerkveni razgled

Po svetu.

Prijatelji teme . . . Zagovorniki »svobodne šole« in brezbožni frasoni celo leto nimajo miru: bode jih proslava evharističnega Zveličarja in evharistični kongres na Dunaju. Imeli so na Dunaju nebroj shodov ter premišljevali, kaj bi storili, da bi vsaj manjšali vpliv dunajskega slavlja in pripomogli zopet na noge svojim satanskim nameram. Sklenili so, kakor sporoča dunajski židovski časopis »N. Fr. Presse«, da hočejo razposlati na vse nemške pokrajine po Avstriji okrog sto govornikov, ki naj bi nastopali za misel »svobodne šole« in ki naj bi slikali »nevarnost«, ki jim (frasonom namreč) preti vsled probujene katoliške zavesti med avstrijskimi narodi. — Dalje so sklenili, da hočejo razpečati med ljudstvo cele množine razglednic s protikatoliškimi, zabavljivimi ter smešnimi udrihnicami in izreki. — Poleg tega hočejo preplaviti Avstrijo s knjižicami (kar pet jih bodo izdali), ki naj bi se v njih blatilo katoličanstvo, katoliška Cerkev in takozvani »klerikalizem«. — Kdo naj ume vnemo teh zlobnih sovragov — za razširjenje satanovega kraljestva? . . . Prijatelji teme nas uče gorečnosti, s katero naj se katoličani pobrinijo za dobro, za dobre časopise, za razširjanje dobrih knjig, za katoliško organizacijo. Ne dremajmo, kajti sovražnik je neprestano pri delu!

Marijanski svetovni shod, ki je bil v mestu Trierju na Nemškem od 3. do 5. avgusta, je bila velikanska manifestacija Marijinih otrok iz vsega sveta, to dokazuje 25.000 broječa množica mož in mladeničev, ki so se udeležili romanja k cerkvi sv. Matija v bližini Trierja. Spored kongresa je obsegal 130 govorov v raznih jezikih. Vseh kongreganistov je bilo v teh dneh v Trierju čez 54.000, med njimi 15 škofov.

Čudežno ozdravljenje v Lurdu. Dne 5. avgusta t. l. je v Lurdu čudežno ozdravela gospa Ana Menghin, doma v Kalternu na Tirolskem. Vsled revmatizma v členkih so ji ohromele noge; zdrav-

niki so smatrali, da je neozdravljiva. Po blagoslovu z Najsvetejšim med veliko svečano processijo je bila hipoma ozdravljena. Udeleženci avstrijskega romarskega vlaka, s katerim se je tudi srečna ozdravljena peljala, so se neizrečeno veselili te izredne sreče. — Hkrati je bila ozdravljena tudi neka žena iz Belgije.

Škof postal župnik. Iz Rusije izgnani nadškof Simon je prevzel službo župnika v Krakovem na Poljskem.

30.000. Na Predarlškem v mestecu Feldkirch imajo patri iz družbe Jezusove svojo rezidenco, kjer se zlasti svetni gospodje udeležujejo duhovnih vaj. Nedavno je delalo duhovne vaje okrog sto odličnih mož in mladeničev. Tekom 16 let je opravilo okroglo 30.000 oseb to velevažno duhovno prenovljenje. Če pomislimo, da so bili med temi »duhovnimi vajenci« vseučiliški profesorji, višji častniki, zdravniki, trgovci, učitelji in sploh visoke osebe iz vseh stanov, tedaj lahko pre računimo, koliko dobrega v duhovnem oziru so storili pp. jezuiti samo v tej rezidenci.

Za vojaške novince so imeli lani po Nemčiji posebne, stanovske duhovne vaje. Uspeh je bil dokaj lep, kajti vsega skupaj se je pripravljalo na tak posnemanja vreden način za vojaško službo 5647 mladeničev — vojaških novincev. Letos so samo na Bavarskem imeli za »potrjence« na enajstih krajih duhovne vaje.

50 letnico mašništva sta praznovala znana jezuita-učenjaka: PP. Avgust Lemkuhl in Moric Meschler.

Neznosno je življenje v portugalski republiki. Duhovnike preganjajo pod pretvezo, da so sovražniki ljudovlade. V zaporih je točasno okrog 400 duhovnikov, drugi bežijo čez mejo. Kakor kaže, bodo frasonski voditelji kmalu dosegli svoj namen: Pregnati duhovnike.

Kongres veroučiteljev. Neposredno pred evharističnim kongresom so zborovali na Dunaju veroučitelji iz Avstrije, Nemčije in Švice. Navzo-

čih je bilo nad 895 katehetov, med njimi tudi precej Slovencev, zlasti iz Ljubljane.

Argentinska vlada v Južni Ameriki zoper prostozidarje. V tej državi se je nateplo tekom 18 let skupaj 108 lož, ki imajo okrog 4500 članov. Zavedajo se svoje moči, zato so prosili vlado, da bi odobrila njih obstoj in priznala gotove pravice prostozidarstva. Vlada jim je pa odrekla ter zavrgla njih prošnjo s pripomnjo: »Prostozidarska družba nima splošnega blagrá državljanov, ampak le samopašne cilje svojih članov pred očmi. Pravila prostozidarjev zahtevajo, da morajo člani ovirati svobodo pouka z namenom, da bi izključili katoliške duhovnike in verske družbe iz šol; to pa nasprotuje postavam argentinske ljudovlade. Prostozidarstvo je protikrščansko in zahteva, da se njegovi člani boré zoper krščansko vero. Po ustavi pa je republika Argentiniya dolžna, da varuje krščansko vero, zato ne more priznati prostozidarstva, ki je krščanstvu nasprotno. Prostozidarstvo podeljuje svojim članom politično svobodo in neodvisnost, obenem pa zahteva, da morajo njegovi privrženci glasovati pri volitvah za prostozidarje. Prostozidarstvo je država v državi, zato se prošnja za odobrenje zavrne.« — Tako bi morala govoriti vsaka vlada ter tudi drugače poskrbeti, da se ta Cerkvi in državam sovražna družba zatré.

Laški katoliški shod v Tridentu se je zaključil dne 8. septembra. Sklepno zborovanje je bilo sijajno. Okrog 6000 ljudi je poslušalo sklepni govor škofa dr. Endricija; nato se je med godbo razvila slikovita procesija po mestu. Tridnevna zborovanja bodo obrodila gotovo obilo sadu za procvit katoliškega življenja med ondotnimi verniki.

Prvi samostan slovenskih frančiškanov v Ameriki je ustanovljen v Brooklynu, kjer je mnogo slovenskih družin naseljenih. V ta namen je ondotni škof prepustil cerkev in prostorno župnišče. Za župnika je izvoljen P. Kazimir Zakrajšek, za kaplana med Slovenci P. Anzelm Murn, za Hrvate pa P. Ambrož Širca.

Prenovljenje v cerkvi sv. Petra v Rimu. V baziliki sv. Petra bodo obložili osmero podpornikov v apsidi z belim marmorjem; tudi drugače je potreba mnogo popravil. Stroški bodo znašali dva in pol milijona frankov.

Po domovini.

Izpremembe v duhovskih službah. (Ljubljanska škofija.) Za spirituala pri uršulinkah v Ljubljani je imenovan ondotni katehet č. g. Val. Zupančič. Premeščeni so čč. gg. kaplani: Ivan Tomažič iz Trnovega pri Ilirski Bistrici za kateheta urš. šol v Ljubljani; Ivan Dolenc iz Senožeč v Trnovo; Fran Vidmar, semeniški duhovnik, v Senožeče; Ivan Rihar iz Vipave za prefekta v zavod sv. Stanislava; Franc Novak iz Koprivnika na

Kočevskem kot kaplan v Hinje. — Župnija Bela Cerkev je podeljena č. g. Janezu Klemen, župniku v Lozicah.

Smrtna kosa. V Kamniku je umrl dne 29. avgusta vpokojeni župnik č. g. Anton Stenovec, star 67 let. Preden se je podal v pokoj, je dalje časa deloval kot župnik v Dupljah, poprej pa 20 let na Selih pri Kamniku. V pokoju je bil samo deset mesecev. Skromnemu gospodu večni mir!

Umrli je 6. septembra v zavodu usmiljenih bratov v Kandiji vpokojeni župnik č. g. Valentin Bergant. Služboval je kot kaplan v Stopičah, Črnomlju, v Šmartnem pri Litiji, 15 let kot župnik v Brusnicah in 11 let kot župnik v Mirni peči. R. i. p!

Častno odlikovanje. Knezoškof ljubljanski je imenoval č. g. Jakoba Aljaža, župnika na Dovjem, slovenskega skladatelja in prijatelja naših vršacev — za duhovnega svetnika.

Spominik † knezoškofu Zlatoustu Pogačarju so odkrili in blagoslovili dne 28. avgusta na Breznici. Slavnosti primeren nagovor v brezniški cerkvi je imel msgr. T. Zupan, slovesno sv. mašo pa kanonik Kajdiž, oba rojaka brezniška.

Duhovnih vaj v zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano se je letos udeležilo nenavadno veliko število duhovnikov ljubljanske škofije, namreč 118, med njimi tudi presvetli knezoškof. Voditelj duhovnih vaj je bil znani cerkveni govornik P. Polivka iz reda redemptoristov.

Izpremembe v štajerski kapucinski provinciji. Dne 4. septembra je bil v Celju provincijalni kapitel pod predsedstvom generala kapucinskega reda P. Pacifika. Za provincijala je bil izvoljen P. Edvard Bervar. — Nekateré druge izpremembe: Vikar v Škofji Loki P. Metod Mišič je postal gvardijan pri Sv. Križu na Vipavskem; P. Erhard Pečar pa vikar v Škofji Loki. Iz Gorice pride v Škofjo Loko P. Valerijan Sartory. V Gorici je postal gvardijan P. Hijeronim Streminger iz Sv. Križa. P. Bonaventura gre kot katehet v Wolfsberg. — P. Rudolf Marolt je imenovan za gvardijana v Celju. — P. Kajetan Dvoršak pride iz Celovca v Gorico.

Redko slavije so imeli na sv. Jerneja dan v deželni bolnišnici v Ljubljani: Prednica Leopoldina Hoppe je obhajala svojo 80 letnico. Slavljenja je še dokaj čvrsta in še vedno vodi in opravlja težavno službo prednice usmiljenih sester.

Koroška duhovščina je skupno z nekaterimi škofi pripomogla, da se bo popolnoma posrečila sanacija koroške Zadrúžne zveze, da noben kmet ne bo izgubil vinarja. Največ zaslug si je pridobil pri tem krščansko-socialni posl. Walcher.

To bo dobra naprava. Vincencijeva družba v Ljubljani je sprožila zelo hvaležno misel, kako bi se namreč pomagalo bolnikom po

deželi. **S** pomočjo deželnega odbora hoče urediti bolniško postrežbo in povzdigniti zdravstveno stanje med ljudstvom. Prva potreba v ta namen so »bolniške strežnice«, ki jim hoče Vincencijeva družba oskrbeti potrebnega pouka in izobrazbe. Vzgojili bi jih zdravniki v deželni bolnišnici, kjer bi dobile tudi potrebne vaje in okretnosti. V zmislu oklica, ki ga je svojčas razposlala Vincencijeva družba, naj bi se prijavile razumne, požrtvovalne in pripravne ženske moči iz posameznih — vsaj večjih — občin, ki jim bo Vincencijeva družba pripomogla, da bodo sprejete v strežniški tečaj v deželni bolnišnici. Za našo deželo, za ljudski blagor in za zdravstveno stanje med nami bo ta naprava neizmerne koristi. Pogumne ženske osebe pa bodo lahko s postrežbo bolnikov udeleževale pravo krščansko ljubezen do bližnjega, do reveža vseh revežev: do bolnika. Bog daj svoj blagoslov!

Primorsko. Duhovske izpremembe. Administrator v Soči, preč. g. Ivan Štolfa je imenovan za vikarja na Trnovem pri Kobaridu. — Č. g. Frančišek Močnik, kaplan v Bovcu, je imenovan za administratorja v Soči. — Č. g. Alojzij Filipič, novomašnik, je imenovan za kaplana v Bovcu. — Preč. g. Ivan Franke, kurat v Štjaku, je imenovan za kurata v Nabrežini. — Č. g. Josip Vodopivec, kaplan v Kanalu, je imenovan za administratorja v Štjaku. — Č. g. Evženij Bregant, novomašnik iz Ločnika, je imenovan za kaplana v Kanalu. — Novomašnik č. g. Peter Zorzenon iz Romansa, je imenovan za drugega kaplana v Tolminu. — Kaplan iz Ročinja č. g. Hektor Carlèt je imenovan za vikarja na Srednjem. — Č. gosp. Josip Bressan, ekspozit v Vermeljau, je imenovan za vikarja v Jamljah in bo obenem oskrboval tudi doberdobsko duhovnijo. — Č. g. Evgen Brandl, kaplan v Trziču, je imenovan za ekspozita v Vermeljau. — Č. g. Anton Fuchs, kaplan v Trziču, je imenovan za provizoričnega veroučitelja v Gradišču ob Soči. — Za kaplana v Trziču sta imenovana novomašnika, in sicer za prvega Angelj Trevisan iz Vermeljau, za drugega pa Marij Trampuš, ki bo obenem opravljal službo pomožnega veroučitelja. — Preč. g. Andrej Štrekelj, vikar na Pečinah, je imenovan za vikarja na Gorenjem polju. — Preč. g. Krištof Tomšič, vikar na Ponikvah, bo oskrboval tudi duhovnijo Pečine. — Č. g. Josip Grusovin, kaplan v Vilešu, je imenovan za knezonadškofijskega kaplana v Gorici. — Za kaplana v Vilešu je imenovan novomašnik č. g. Henrik Sartori iz Gradišča ob Soči. — Novomašnik č. g. Rudolf Dilena iz Marjana je imenovan za kaplana v Koprivi. — Preč. g. Benin Spagnul, kurat v Dolenjah, je imenovan za župnijskega oskrbnika v Belvederu. — Za kurata v Dolenjah

je imenovan č. g. Alojzij Simsig, dosedaj kaplan v Romansu. — Novomašnik č. g. Nikodem Plet je imenovan za kaplana v Romansu. — Prvi kaplan in administrator v Gradežu č. g. Ernest Grapulin, je imenovan definitivnim administratorjem istotam. — Za kaplana v Gradežu je imenovan č. g. Nikolaj Zanol iz Štarancana. — Novomašnik č. g. Ivan Bregant iz Ločnika je imenovan za kaplana v Fari. — Novomašnik č. g. Angel Ballaben iz Brume je imenovan za kaplana v Rudi. — Novomašnik č. g. Ivan Pastorichio iz Gradeža je imenovan za stolnega vikarja in ceremonijarja v Gorici.

Slovensko katoliško dijaštvo je imelo v Gorici 17. in 18. septembra svoj sestanek, zborovanje, ter je priredilo igro »Naša kri«. Ne bomo omenjali vsebine različnih govorov, a to lahko pribijemo, da so dijaki pokazali vseskozi pravega katoliškega, verskega duha, kar veliko pomeni za prihodnost Primorske. Udeležba je bila zlasti pri igri v nedeljo 18. septembra velikanska. Dal Bog, da bi se dijaštvo držalo začrtane poti in si ohranilo katoliškega verskega duha tudi v poznejšem delovanju in poklicu v blagor katoliške Cerkve in slovenskega ljudstva, ki stavi nanj velike nade.

Iz Godoviča. Par dni po sv. birmi, ki je bila 26. septembra, se je vršil tukaj sv. misijon, in sicer prvi, odkar je Godovič samostojna župnija, t. j. od l. 1724. Vodila sta ga čč. pp. Al. Žužek in Jan. Pristov. Udeležba ni bila majhna, in le nekaj domačih je bilo, ki se sv. časa niso udeležili, od katerih se ni moglo pričakovati, ker niso imeli (?) časa. Veličastna je bila sklepna procesija z misijonskim križem, katere sta se blagovolila udeležiti p. n. gosp. dekan Arko in katehet Oswald.

Dunajski Slovenci na sv. Višarjah. Kakor lansko leto, tako so se tudi letos dunajski Slovenci odločili za skupen izlet; izvolili so si sv. Višarje. Romanje je zelo lepo uspelo. — Okrog 60 dunajskih Slovencev in Slovencev, ki so prišli v domovino na letovišče, se je v ponedeljek dne 12. avgusta dopoldne peljalo iz Ljubljane v Trbiž. Prej je dolgo časa deževalo; ti dnevi pa so bili jako lepi. — Brez posebnih težav so romarji dospeli do svetišča M. B. na sv. Višarjah. Na prostem je pričakal romarje vlč. p. Ladislav in jih pristrčno pozdravil, nakar so se vsi med slovenskim zvonjenjem podali v cerkev. Zvečer so se vsi romarji zbrali na gričku poleg cerkve k prijateljskemu sestanku. Tu je vlč. g. A. Snoj, vodja slovenske službe božje na Dunaju, pozdravil vse udeležence, zlasti pa še vlč. g. prof. Rebola, ki je ustanovil slovensko službo božjo na Dunaju. Mi se moramo seveda na tem mestu tudi vlč. g. A. Snoj najiskrenejše zahvaliti, da to po vlč. g. prof. Rebolu započeto slovensko službo božjo s tako požrtvovalnostjo in vnemo oskrbuje; saj je ta naša služba božja res silno velikega pomena

za one Slovence in predvsem Slovenke, ki pridejo na Dunaj in čisto ne slišijo drugod slovenske besede — kaj še pridige. — Gospodična Franca Hribarjeva je nato v lepem govoru razložila pomen teh romanj, ki so jih začeli z lanskim letom prirejati dunajski Slovenci. — Ko so govorili še vlč. g. prof. Rebol in starejšina »Danice« g. med. Justin in g. Vitko Mejač, smo sestanek zaključili. Zvečer smo imeli v cerkvi pete litanije in drugo jutro ob šestih pridigo in sv. mašo, ki jo je daroval vlč. g. A. Snoj. Med sv. mašo je lepo prepeval ženski zbor »Straže« pod vodstvom požrtvovalnega g. I. Zdešarja. Vsi romarji so pre-

jeli sv. zakramente. — V slovo je udeležencem izpregovoril par ginljivih besedi vlč. p. Ladislav. — V najboljšem razpoloženju smo se spustili nato navzdol proti Trbižu, kjer nas je čakalo skupno kosilo. Po kosilu smo se z opoldanskim vlakom odpeljali proti Ljubljani. — Letošnje romanje dunajskih Slovencev bo gotovo vsakemu ostalo v najboljšem spominu. Lansko leto smo približno ob istem času pohiteli na Brezje, drugo leto pa nameravamo obiskati Velesovo, na kar vse prijatelje našega romanja že vnaprej opozarjamo.

Evharistične slavnosti.

Evharistični kongres je tudi v Jeruzalemu našel svoj sveti odmev. Njega ekscelenca preč. g. patriarh jeruzalemski Filip Camassei, rojen Rimljan, je prvi dan kongresa, četrtek 12. septembra, v cerkvi Marijine smrti na Sionu v bližini obednice, kjer je Jezus obhajal zadnjo večerjo in postavil zakrament presv. Rešnjega Telesa, opravil slovesno sv. mašo s skupnim sv. obhajilom ob asistenci stolnega kapiteljna, da na tem sv. mestu izprosi božjega blagoslova za milostipolni razvoj in uspeh kongresa. Avstro-ogrska kolonija, rektorat avstro-ogrškega hospica (romarske hiše), zastopniki redov, vsi razni obredi sv. mesta so se z vami v molitvi združili in tako v duhu z vami pobožno obhajali praznik zapadnega cesarskega mesta (Dunaja) v mestu Davidovem.

Evharistična slavnost na Mirenskem gradu. V nedeljo 1. septembra se je ob najlepšem vremenu vršila evharistična slavnost na Mirenskem gradu. Dekleta iz Mirna, Bilj, Podgore, Gorice, Renč, Cerovega itd. so se zbrala zjutraj v župni cerkvi v Mirnu, odkoder so v procesiji z zastavami šla na Mirenski grad. Belo oblečenih deklet je bilo nad 400. Lepa je bila ta procesija, kateri so se pridružili tudi drugi. V cerkvi na gradu je imel podgorski kurat g. C. Vuga pridigo o Mariji in sv. Evharistiji. Zatem je domači gospod župnik daroval sv. mašo z asistenco. Jutranja slovesnost se je končala s procesijo z Najsvejšim. Po kosilu so prepevali razni zbori na trati pred cerkvijo različne pesmi in se je med udeleženci razvila prijetna zabava. Popoldne, potem ko se je odmolila ena ura čiščenja, je domači g. župnik Ivan R o j e c pretresel srce svojim poslušalcem. Nato so bile litanije, »Te Deum« in blagoslov. Srca vseh so se navdušila za evharističnega Zveličarja.

Proslava sv. Reš. Telesa na Vipavskem. Dne 1. septembra se je zbrala v slovečem svetišču Marijinem v Logu pri Vipavi velikanska množica — do 5000 — k evharistični proslavi. Cerkveno

propoved je imel prof. dr. Jerše iz Ljubljane; po tihi maši se je razvrstil sprevod z Najsvejšim. Navzočih je bilo 28 duhovnikov. Pred sv. Reš. Telesom so stopale organizacije, za nebom pa številni občinski odborniki in ženstvo. — Popoldne istega dne je bilo pa zborovanje na prostem.

Iz škal. Tudi pri nas smo imeli 15. septembra procesijo s sv. Rešnjim Telesom, da bi se bili udeležili tudi mi v duhu dunajske procesije. 18., 19. in 20. septembra smo imeli evharistično tridnevno. Mnogo se je prepevalo in molilo na čast sv. Rešnjemu Telesu. Veselo je bilo, da so tudi moške in mladeniči v tako obilnem številu pristopali k mizi Gospodovi. 26. septembra smo obhajali slovesnost škofa Antona Martina Slomška. Prišli so iz cele dekanije vsi duhovniki in opravili mrtvaško opravilo za njim. Č. gospod Krošelj so nam razložili njihovo prelepo življenje in delovanje.

Št. Ilj pri Velenju. Obhajali smo od 22. do 24. septembra tridnevno v čast presvetemu Rešnjemu Telesu. Pomažala sta dva čč. gg. misijonarja. Bilo je vse tri dni izpostavljeno presv. Rešnje Telo. Zaključila se je pobožnost s slovesno procesijo, pri kateri je bilo pet č. g. duhovnikov navzočih. Bili so milostipolni dnevi, za kar smo čč. gospodom iz srca hvaležni.

Evharistična slavnost selške doline. Posebno lepo evharistično slavnost so napravile župnije selške doline v loški dekaniji: Selca, Železniki, Št. Lenart, Bukovšica, Dražgoše, Zalilog, Sorica. Po vseh župnijah so imeli v dnevih pred rožnovensko nedeljo evharistično tridnevno, pri kateri se je deloma pridigovalo, prav posebno pridno pa spovedovalo. V Selcih samih je bilo obhajanih v teh dneh nad dva tisoč. — Na rožnovensko nedeljo samo pa so prišli iz vseh župnij v Selca, kjer je bila prelepa evharistična slovesnost. Prišli so razun enega zadržanega vsi duhovniki iz doline skupaj, dva pa iz Ljubljane, in velika množica ljudstva. Ob 9. so prenesli presveto Rešnje Telo iz cerkve na prosto, — ker bi

v cerkvi ne bili imeli vsi prostora, — na pokopališče, kjer je bil postavljen lep oltar. Ondi je bila najprve pridiga, potem sv. maša. Nato pa se je razvila dolga in prekrasna procesija, v kateri je bilo mnogo zastav in bander, ki so jih prinesli tudi iz sosednjih župnij. Procesija je napravila še daljšo pot kakor o svetem Telesu. Prelepo selško zvonjenje je procesijo ves čas spremljalo; vmes pa se je na gričku nad cerkvijo mogočno oglašal kanon (ki so si ga namesto starih možnarjev to leto nabavili za dobrih 300 kron), da je krepko odmevalo iz brega v breg. Dež je ravno toliko prizanesel, da se je procesija mogla nemoteno razviti. Procesija se je končala malo pred

poldnem, nato je bila še ena sv. maša, Najsvetejše pa je ostalo izpostavljeno do popoldne. Ob dveh je bila zopet pridiga, ki jo je imel g. župnik iz Železnikov; nato pete litanije, ki so jih lepo pevali vsi navzoči duhovniki, in zahvalna pesem. Po litanijah je bilo še v društveni dvorani predavanje o evharističnem kongresu na Dunaju. — Bil je zares lep dan. Naj bi bili tudi sadovi trajni! — Za letos je že malo pozno in vreme preveč nezanesljivo za take slovesnosti. Ali bi se pa ne mogle podobne slavnosti raztegniti še na prihodnje leto? Naj ima evharistični kongres svojo »osmino«!

Razno.

V pravi luči so se pokazali socialni demokraci, anarhisti in drugi tički, ki jim je velikanstvo evharistično slavlje napravilo toliko skrbi in težav. Na Mali Šmarin so razmetali in razpečali med ljudi na Dunaju in drugod cele kupe tiskanih papirjev, kjer se je na nečuvčen način sramotila sv. Evharistija. Da bi ložje dosegli svoj namen, so nadeli tej pacariji pobožno ime »Josefsblätter« (Sv. Jožefa listi) ter vtisnili še celo podobo Jezusovo. Policija je več takih »izgub« zaprla. Toda pustimo to. Nam je le na tem, da pokažemo, kakšni tiči so ti ljudje. Venomer vpijejo, da jim je vera zasebna stvar, da se v te reči ne vtikajo, a zadnji mesec pred evharistično slavnostjo niso znali skoraj drugega pisati, nego zabavljati čez to velevažno prireditev ter norčevati se iz svetih reči. Kaj pa jih to briga, če se ne marajo z nami pokloniti evharističnemu Zveličarju! Pred vsem pa je treba svetu naznaniti, kakšnih podlih sleparij se poslužujejo, da bi odvrnili dobre ljudi od Jezusa. Na zunaj dajo sveto ime, notri se pa skriva brezbožnost in satanska predrznost. To si bomo zapomnili za bodočnost, da bomo vedeli, koliko veljajo pisarije socialnih demokratov in njih prijateljev. — Dosegli itak niso nič. Ravno nasprotno; kajti evharistično slavlje je poteklo kljub slabemu vremenu nad vse veličastno tako, da se je Dunaj odlikoval pred vsemi drugimi mesti, koder se je doslej obhajala enaka slovesnost.

Učimo se! Več reči sem opazil, ko sem bil stopil malo med svet, ki bi se iz njih tudi mi lahko kaj naučili. Tako n. pr. sem v Monakovem — kjer pa sicer tudi ni vse hvalevredno — v cerkvi Marijinega Oznanjenja na veliko izpodbudo videl, kako so na delavni dan poleg lepo oblečenih gospâ pristopili k sv. obhajilu tudi svetni gospodje, po zunanosti soditi, odlični možje, ki so pri sv. maši pobožno brali in molili iz knjižice. Kar mi je pa še prav posebno uga-

jalo, je bilo lepo obnašanje, ko so šli k obhajilni mizi in ko so se vračali nazaj v klop. Vsakdo pusti klobuk in knjižico v klopi, potem pa se poda s sklenjenima rokama in s primerno povešeno glavo k mizi Gospodovi. Enako so storile tudi gospe in ženske sploh. — Pa še nekaj bi omenil. Večinoma po vseh večjih nemških mestih, pa tudi po avstrijskih, kažejo ljudje neko nam še ne privajeno ljubeznivost, prikupljivost in postrežljivost. Ni tiste robotosti, sirovosti, nevljudnosti, ki se tuintam pojavlja pri nekaterih naših neotesancih. Kje je vzrok? Šole ne moremo dolžiti, domače hiše tudi ne; kdo je torej kriv, da se nekateri, recimo pobalini, pa tudi odrasli neotesanci n. pr. proti olikanim osebam, največkrat proti duhovniku tako obnašajo, da človeka v srce zbode?! . . . Ne dvomimo, da je to sad podivjanih liberalnih časopisov in družb, kjer se take reči beró. Tu imamo zopet nov razlog, da zatiramo tako časopisje, ki širi podivjanost in neotesanost med našo mladino. X.

Varujte odrasle otroke! Turki imajo pregovor, ki se glasi: »Norec zvali mlinski kamen v vodnjak in sto pametnih ga ne potegne vun.« Kaj pomeni ta pregovor, je jasno. Izraziti hoče, da se dobro hitro lahko pokvari, popravi se pa jako težko. Hitro se človek pohujša; pohujšanega zopet privedi na pravo pot, pa ni lahko. — Lahko je ljudem zmešati pamet, težko pa jih je zopet pripraviti do modrosti in pameti. — En sam slab zgled pokvari več, kot more sezidati deset pridigarjev. Ena garjeva ovca okuši sto drugih. — Obrekovalec umaže s par besedami poštenje in dobro ime neomadeževanega človeka tako, da je morda za vse življenje po krivici omadeževan. — Ako pride mladenič ali deklica z 18. leti v slabo družbo, utegne ta pokvarjena družba naenkrat pokončati in porušiti vse, kar so starši, učitelji in duhovniki tekom 18 let sadili. Torej pozor!

Književnost.

Pozor, žene in dekleta!

»SADJE V GOSPODINJSTVU.«

Kratko navodilo o ravnanju s sadjem in o domači sadni uporabi z dostavkom o konserviranju zelenjadi. Za slovenske gospodinje in dekleta priredil M. Humek, deželni sadjarski učitelj. Pojasnjeno z 9 barvanimi prilogami in 48 slikami. Založilo in izdalo Sadjarsko društvo za kamniški politični okraj na Homcu. Dobi se v Katoliški Bukvarni. Stane 1 K 20 vin. in poština.

To je za treznost knjiga neprecenljive važnosti. Glavna stvar, da bomo alkohol izpodrinili, je, da sadje k veljavi spravimo. To je naravnost objokovanja vredno, kako se sedaj pri nas sadje malo ceni, slabo oskrbuje in še slabše uporablja. Kar ne teče, to nima nobene veljave! To mora drugače biti! Naše gospodinje in dekleta imajo pri tem veliko vlogo. One bi lahko z umnim gospodinjstvom veliko pripomogle, da se pijančevanje omeji. Ta knjiga jim hoče v tem pomagati. Vsaka kolikaj zavedna in napredna žena in dekle mora to knjigo imeti! Da, v vsaki hiši bi bila potrebna! Časih so krive ženske, da moški tako pijančujejo, ker jim ne znajo postreči. Ta knjiga jih želi poučiti. Saj je pa tudi res lepa knjižica. Barvarne slike — 9 jih je — so pa že tako lepe, da človeka kar skomine obhajajo in bi skoro roko stegnil, da bi te krasne češnje, breskve, slive, jagode i. dr. utrgal in v usta nesel. Če ne vrjamate, le pogledjte jih! Voditelji ljudstva, priporočajte toplo to knjigo ženstvu po družtvih, družbah in ob vseh prilikah!

Berila in evangeliji za nedelje, praznike in imenitnejše godove cerkvenega leta. Priredil dr. Jožef Lesar, častni kanonik, profesor bogoslovja i. dr. Str. 140. V Ljubljani 1912. Založila Katoliška Bukvarna. Natisnila Katoliška Tiskarna. — Nova, krasna, v vsakem oziru dovršena dr. J. Lesarjeva izdaja *Beril in evangelijev* je knjiga, ki smo jo že dolgo časa težko pričakovali.

Molite bratje. Molitvenik arskega župnika z velikim tiskom. Cena z rdečo obrezo 1 K 20 vin., z zlato obrezo 1 K 80 vin., fin šagr in z zlato obrezo 2 K 40 vin. To je nov molitvenik, zelo priročen po svoji zunanji obliki in priporočljiv po vsebini. Molitvenik ima velik tisek ter je radi tega posebno priporočljiv za slabovidne in priletne ljudi; kljub velikemu tisku pa ima izredno priročno žepno obliko ter giblivo vezavo tako, da se niti ne čuti v žepu. Pa tudi z ozirom na vsebino je molitvenik vreden vsega priporočila; obsega namreč več krajših in daljših mašnih molitev, pa tudi vse različne mo-

litve za posebne prilike. Vse molitve se odlikujejo po svoji lepoti. Nekatere so posnete po spisih blaženega župnika arskega, čegar sveto življenje je bilo natančneje opisano v letošnjih šmarnicah. Ker ima molitvenik kljub svoji krasni opremi izredno nizko ceno, si ga bo z veseljem vsakdo nabavil. Dobi in naroča se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Slovstvena novost. Šmarnice za l. 1913. se že stavijo v tiskarni novomeški. Na svetlo jih je dal kanonik Žlogar. Na to okolnost opozarjamo za ta slučaj, če bi katera druga tiskarna isto nameravala.

Almanak Gospe lurske za hrvatski katolički narod izdala Kuća dobre štampe na Rijeci (oo. kapucini) za godinu 1913. — Krasen koledar z raznovrstnimi spisi in mnogimi lepimi podobami. Stane samo 1 K 20 vin.

V molitev se priporočajo:

Neki starši priporočajo sina na razpotju ob volitvi stanu. — Mati priporoča sina za stanoovitnost. — Neka hiša v težkem položaju. — Neka oseba za zdravje. — Neki mož za ozdravljenje hude živčne bolezni. — Neka sestra priporoča svojega brata dijaka, da bi se pridno učil in ne zašel na slaba pota. — Neka Marijina hči za stanoovitnost, potrpežljivost in zmagovito v skušnjavah. — Neka druga za dobro spoved, vdanost v voljo božjo in srečno zadnjo uro. — Neka oseba, da bi se spravila s svojimi sovražniki ter se mogla umiriti v srcu. — Dva mladeniča, da bi mogla zmagati skušnjave, zadobiti milost božjo in darove Sv. Duha ter da bi se jima izpolnila njiju želja. — Neka več let bolna žena in ž njo vsa družina v velikih težavah in revščini. — Neka Marijina družbenica priporoča v molitev veliko grešnico za spreobrnjenje; in vse malomarneže, ki opuščajo sveto mašo ob nedeljah; pogosto prejemanje sv. zakramentov med moškimi; vse nesrečne pijance za srečno zadnjo uro in vreden prejem sv. zakramentov; ter razširjenje popolne abstinence. — Neka Marijina hči priporoča svojo rajno dobro mater v molitev vsem tretjerdnikom in častivcem presv. Rešnjega Telesa. — Priporoča se v molitev umrla Marijina hči Marija Lavtižar iz Kranjske gore. — Vse že priporočene in še ne izpolnjene zadeve.

Zahvale.

Za razne od Boga prejete milosti se zahvaljujejo: Neki dijak za poveljen uspeh v šoli. — R. S. iz Šmarja pri Jelšah. — E. S. rani Jezusovi na levi rami.

Navodila za svetovavce in svetovavke Marijinih družb.

1. Svetovavec mora biti seveda sam v vsakem oziru zgleden, da že z zgledom uči in opominja. In če že mora tudi z besedo, da se mu ne bo odgovarjalo: Samega sebe glej!

2. Pri opominjanju ne bodi vojaški zapovedovavec, ne ošaben, previsok, ampak prijazen.

3. Nadzoruj pa sledeče reči:

- a) sv. obhajila (koliko — kako),
- b) navzočnost pri shodih,
- c) obnašanje v cerkvi,
- d) obnašanje udov z ljudmi, zlasti seveda z drugim spolom,
- e) vedeti, poizvedeti, nadzorovati, kaj čitajo,
- f) v kako tovarišijo ali nevarnost zaha-jajo,
- g) prepiri, sovraštva med seboj ali z drugimi,
- h) obnašanje v domači hiši nasproti staršem, sestrām, bratom,
- i) obnašanje med udi. preziranje itd.,

j) nasproti sovražnikom, nasprotnikom Marijinih družb itd., da se ne sramujejo, ne zatajijo svojega prepričanja,

k) fantje: gostilna, kajenje (premladi), alkohol sploh, cerkev,

l) dekleta: obleka, noša.

4. Svarjenje, kaznovanje resno, v ljubezni, ne osorno, ne v jezi!

5. Vse takoj — pa iz najboljšega namena — naznaniti voditelju!

6. Skrb za družbo, ljubezen, navdušenje, razmišljati, nasvete dajati za družbo živeti in delovati!

7. Skrbeti, da sam in udje podpirajo in so člani vseh katoliških društev, izobraževalnega društva, »Žvez« itd.

8. »Skupaj držati« — en duh v družbi ne več strank! — Ljubiti se med seboj!!

9. Znati odpustiti — vse osebne žalitve odpustiti!

10. Znati o pravem času in na pravem mestu odločno govoriti, a o primernem času tudi — molčati!

Sestavil Fr. S.

Potratnost in skromnost v obleki.

V zadnji številki Bogoljuba ste nas g. urednik, zaradi obleke prav dobro vzeli v roke. Ko bi pa tako na lastne oči videli, koliko potrate je v tem oziru, kakor vidim jaz, bi nas gotovo še huje prijeli. Ne samo, da kupujejo drago blago, poleg tega ni dovolj ena obleka na leto, vsaj dve novi mora imeti ali pa še več. Kadar

ima pa lepo obleko, mora seveda imeti še lepe čevljičke, kakor kaka gospodična, na glavi pa svilnato ruto, ki tudi ni ravno poceni. Pa ko bi bila zadovoljna z eno ali dvema, naj bi že bilo, a imeti jih mora celo zbirko, da se postavlja z njimi. Prav tako je tudi z bluzami. Potem pa pride v cerkev vsa nališpana in okin-

čana, da se ljudje smejejo češ: »Taka gospodična — pred eno uro je imela pa še v hlevu opraviiti!«

Da bi vedeli, g. urednik, kako so taka dekleta dostikrat varčna, kadar je treba dati kak dar za dobro stvar! Takrat je pa vsakega groša škoda in za najboljšo stvar se ne more odločiti, da bi jo podpirala. Večkrat se dogodi, da oče nima za davek, ali pa obresti, za obleko pa mora biti. Tako dolgo sili, če je treba se tudi

skrega, da jo dobi. Tudi jaz poznam take »Marijine hčere«.

Priznati pa moram, da se dobe tudi dobra dekleta, ki so bogatih staršev, pa se tako skromno nosijo, da jih mora biti človek vesel. — Ne bi škodilo, g. urednik, ako bi prišli v tej zadevi še večkrat in nas malo podrezali v Bogoljubu. Gotovo bi pomagalo. Kakor je pijančevanje rana našemu ljudstvu, tako je kriva veliko zla nečimerna in predraga obleka. Hči Marijina.

„Da bi tudi ti tako storila“...

Pred več leti sem šla s priletno ženico na božjo pot. Potem sva potovali in prišli lačni in žejni do neke gostilne. Naročili sva juhe in kruha, jaz pa sem bila zelo žejna in pravim, da bom pila tudi četrt vina. Stara ženica pa odvrne: »Jaz ga pa ne bom«. »Ako ga pa vi ne boste, ga pa tudi jaz ne bom«, sem odgovorila in zadovoljili sva se z vodo ter potovali naprej. Med potjo vzame ženica iz žepa dva groša in mi jih pokaže rekoč: »Vidiš, pa sem jih prihranila, ker nisem vina pila. Ko srečam prvega berača mu dam en groš, ko srečam drugega, mu dam pa drugega. Ko bom umrla, me bo pa to dobro delo spremljalo pred sodbo; ako bi pa vino pila, bi pa tega ne bilo.« Čez nekaj časa me prime za roko in mi pravi s solzami v očeh: »Tega ti nisem pravila, da bi se hvalila, ampak, da bi tudi ti tako storila.«

Minilo je nekaj let, zvedela sem, da je tista ženica umrla in šla sem jo kropiti. Stopila sem blizu k mrtvaškemu odru in gledala upali obraz ženice. Takrat sem se zopet spomnila, kaj mi je ženica takrat pravila, ko sva šli na božjo pot. »Včeraj te je torej spremljalo tisto dobro delo, ki si ga takrat storila, pred sodnji stol! A ne samo tisto, ampak še veliko drugih. Blagor mu, ki stopi v takem spremstvu pred večnega sodnika!« Take misli so mi hodile takrat po glavi, in sklenila sem, posnemati zgled te ženice in do danes mi še ni bilo žal.

Morda bo katera vprašala: »Kaj hočeš s to zgodbico?«

»Tega ti nisem pravila, da bi se hvalila, ampak, da bi tudi ti tako storila!« ...

Modesta.

V kongregacijski kapeli.

Imakulata na krasnem oltarju,
rože ob njenem podnožju dehte;
vitka platana na levi in desni,
limbarji v vazah kristalnih bleste.

Lučka škrlatna s piamenom nemirnim
gleda Brezmadežni v čisto oko,
čelo deviško ji ljubko obžarja,
sklenjeni roki poljublja gorko.

Mati nedolžna pa gleda to cvetje.
v lučko potaplja pogled svoj globok ...
Rože je trgala roka ljubega,
lučko prižgal je njen dobri otrok.

Tisoč pozdravov je v rožah dehtečih,
v lučki molitev gorečih je sto ...
Nihče ne zna njih skrivnosti razbrati
tot le Marijino zvesto oko.

Mati, le Mati umeje otroka
in odgovarja na ljubki pozdrav.
Blažen otrok, ki nanj misli Marija
in blagoslov mu pošilja z višav!

M. Elizabeta.

Par migljajev.

Krščanska dekleta, ako hočete biti srečne, pristopajte pogostokrat k sv. obhajilu; če je mogoče vsak dan ali vsaj vsako nedeljo. Vsa obhajila bi pa bilo želeti, da bi darovale Mariji in Mariji bi jih darovala Jezusu, za kar ona ve, da je potrebno in koristno. Torej na delo, kjer še niste začeli s pogostim sv. obhajilom!

Pojdimo pa tudi na delo za naše dobro časopisje!

Zakaj leto se bliža h koncu. Da ne bomo imele takrat toliko opraviti, začnimo že sedaj z agitiranjem za naš list »Bogoljub«! Za »Zlato dobo« bi bilo pa želeti, da bi se nas zbralo po nekaj skupaj, da tako podpiramo dobro stvar. Nikar ne trpimo tudi, da bi naše časopisje v kotu ležalo, temveč dajmo ga sosedom in znancem, da ga beró!

Zgledna smrt dijaka.

V Skriljah na Vipavskem je v sredo dne 7. avgusta umrl dijak, šestošolec Andrej Valič. Star je bil šele 15 let. Bil je blagega, mirnega značaja, pobožen, marljiv ter je bil vedno odličnjak. Kako veselo je prihajal domov k mamici na počitnice! Veselje in ponos je bil svojim staršem. Ni se sramoval tudi kmetijskega dela, temveč je pomagal, kjer je mogel, domačim in tudi drugim. V bolezni je bil ves vdan v božjo voljo. Bolan je bil samo pet dni. Zato je njegova smrt vse pretresla. Na vprašanje, ali se boji umreti, je odgovoril: »Ne, saj pojdem v nebesa.« Ravno

opoldne, pri angelovem češčenju, se je njegova lepa duša poslavljala iz te šole trpljenja in odšla na večne, vesele počitnice, domov k svoji nebeški mamici. Pogreb je bil v petek 9. avgusta. Ob odprtem grobu mu je zelo ginljivo govoril v slovo g. Fr. Jerkič.

Ker je tako rad prebiral »Bogoljuba«, je prav, da se ga tukaj spominjamo.

Ti pa, blagi, nepozabni Andrejček, prosi nebeškega Očeta, naj da slovenskemu narodu še mnogo takih mladeničev, kakršen si bil Ti!

(Sličico njegovo glej na strani 383!)

Kako se gibljemo.

Iz Idrije. Skupni shod dekliških Marijinih družb idrijske dekanije. V nepozabnem spominu nam ostane praznik Srca Marijinega, dne 25. avgusta. Težko smo pričakovale srečnega dne, ko nam bo dana priložnost, da se skupno navdušimo za čast in slavo Marijino. Shoda so se udeležile vse Marijine družbe, katerih je v naši dekaniji osem. Zbranih je bilo okoli 360 deklet s šestimi zastavami. Ob pol deseti uri nam je v župni cerkvi govoril preč. g. Fröhlich, vodnik žirovske Mar. dr. Po veliki sv. maši je bila skupna seja vseh predstojništev. Vodil jo je dekanijški voditelj preč. g. Fr. Oswald in govoril o dolžnostih predstojništva. Nato je bilo skupno kosilo pri g. Didiču. Ob 2/12. uri je bil skupni shod in pete litanije. Po litanijah je bila kratka zabava, za kar prav lepa hvala gđč. prednici Albini Treven. Tukaj nas je tudi preč. g. dekan razveselil s kratkim govorom. Čas je potekel in razšle smo se v trdni nadi, da se čez leto zopet snidemo.

V Šmarjah pri Ajdovščini je bil v nedeljo 8. septembra slovesen sprejem deklet v Marijino kongregacijo. Pred sprejemom, katerega je izvršil prečastiti g. Fr. Šmid, braniški kurat, je bil spodbuden govor, katerega je imel preč. P. Bonaventura. Sprejetih je bilo 25 članic in 25 novink.

To lepo slovesnost so počastile s svojim prihodom sosedne Marijine družbe; posebno v obilnem številu rihenberške, braniške z zastavo in iz Kamenj tudi z zastavo, ter so povelile slovesnost z lepim petjem. Po cerkveni slovesnosti je bila veselica, pri kateri se je igrala igra »Dve materi« in je sodelovala domača orlovska godba. Le tako pogumno naprej na začrtani poti z božjo in Marijino pomočjo. Dekleta, priporoča se Vam, da v obilnem številu naročite »Bogoljuba«.

Šmarijska, kvišku, dekleta!

kliče vas Mati presveta.

Zvesto pri njej ostanite,

srca ji čista hranite!

Iz Dupelj. Angelska nedelja je bila za našo faro slovesen dan. Ustanovila se je dekliška Marijina družba in čez 40 deklet je bilo ta dan sprejetih. Pa tudi vrtec se je počel v skromnih početkih. Farna cerkev je bila okinčana z venci, kandidatnje so nanosile cvetlice iz vse fare, da se je cerkev kar zibala v rožah. Tudi sosedne križke članice so prihitele s svojo zastavo povišati slovesni dan. Križke pevke in pevci pod vodstvom g. organista pa so prepevali ob sprejemu in pri sv. maši ganljive Marijine pesmi. Čast in hvala Križankam! Ob priliki bomo pa vrnili. Fantje so pritrkavali in pokali s topičem,

da je odmevalo na daleč. Celo možaki so si otirali solze. Dopoldne je govoril »Bogoljubov« urednik, popoldne pa urednik »Zlate dobe«. V cerkvi je opisal pogubne posledice žganjepitja, zunaj cerkve pod zeleno cipreso pa je poslušalcem kazal in razkladal pogubne posledice alkohola na delih človeškega telesa. Napovedal je sveto vojsko pijančevanju. Bog blagoslovi!

Mladeniška Marijina družba v Kanalu je dne 8. septembra slovesno obhajala prvo obletnico. Obenem je bilo sprejetih nekaj novih udov, tako da je v družbi 50 fantov. Za začetek je že dobro. Le srčno naprej! Da liheralci niso tega veseli, je jasno. Napadajo in sramotijo fantovsko in dekliško Marijino družbo kar se dá. A to nas nič ne straši!

Iz Dobrnica. Tudi dekleta iz dobrniške fare smo se udeležile shoda novomeške dekanije na Zaplazu. Naj omenim, da nam je to pot zagrenilo veselje, ki smo ga drugikrat uživali pri takih prilikah, slovo našega g. voditelja F. Goloba. Kakor za slovo so nas še spremili k Mariji na prijazni Zaplaz, in še med opravilom so odšli. Ves trud, ki ste ga imeli z nami skozi štiri leta, naj Vam plača dobro nebeška Mati Marija! — Ob Vašem govoru, gospod urednik, smo si tudi me tiho izpraševale vest in morale smo si priznati, da se vkljub temu, da imamo okrog sto »Bogoljubov«, žalibog tudi pri nas še dobijo dekleta, ki rajši primaknejo pri blagu, ko kupujejo za obleko, kot pa ob novem letu borni dve kroni za »Bogoljuba«. — Glede abstinence pa ne capljamo preveč zadaj: imamo 17 deklet popolnih abinentinj in okrog 50 druge stopnje. »Zlate dobe« prihaja k nam 11 izvodov. (Lepo! Ured.) Dekleta, agitirajte za »Bogoljuba« v prvi vrsti in za »Zlato dobo« ter pomagajte pri lepem in prepotrebem treznostnem delu. V kratkem imamo občni zbor. Pravila »Svete vojske« že imamo. Na delo torej! — Od 1. do 8. septembra se je pri nas obhajal sv. misijon. Udeležba je bila velika, cerkev je bil vsak dan trikrat skoro domalega polna.

Iz Škofje Loke. Pri nas se je mesca julija ustanovila prepotrebna Marijina družba za žene. Sprejetih je bilo čez 120 žen. Upamo, da se sedaj še bolj poživijo dekliška Marijina družba, ker je ta najbolj odvisna od dobrih žen in mater. Da bi se to doseglo v polni meri, zato smo imeli duhovne vaje, katere so vodili č. g. Plantarič. Pričele so se pred praznikom Vnebovzetja Marijinega, končale v nedeljo zjutraj s skupnim sv. obhajilom. Imeli smo vsak dan po dva govora, enega zjutraj ob 5. uri in enega zvečer ob 7. uri, v petek smo pa imeli en govor tudi ob 8. uri, ko je bil stanovski nauk za žene. Pri srčno se zahvaljujemo vsem, ki so kaj pripomogli za povzdigo te lepe pobožnosti! — Za abstinence jih je sedaj v prvi stopnji 14, v drugi pa 41. Res

ni veliko število, pa upamo, da se tudi to pri nas še bolj poživí. (Precej dolgo nam že obetate; bomo videli, ali bomo kdaj dočakali... Ured.)

Dol pri Hrastniku. Dne 15. avgusta smo praznovali obletnico, kar obstoji pri nas Marijina družba. Zjutraj je bilo skupno sveto obhajilo, ob desetih družbena peta sv. maša, popoldne pa pete litanije in krasen nauk za Marijino družbo. — Na sklepni dan dunajskega kongresa, to je 15. septembra, je imela Marijina družba zopet skupno sv. obhajilo in se je tako cela družba na duhovni način udeležila prelepe evharistične slavnosti na Dunaju. Precejšnje število Marijinih družabnic se je udeležilo tudi popoldne sklepne procesije sv. misijona, ki se je obhajal ravno ta teden v sosedni fari Širje. — Dne 3. oktobra je za našo župnijo vsakoletno celodnevno češčenje presv. Rešnjega Telesa. Marijina družba je ta dan prav slovesno praznovala. Po osmi sv. maši smo imele skupno slovesno sv. obhajilo, ob desetih družbeno peto sv. mašo, cel dan pa častno stražo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Vsako uro so se vrstile po štiri belo oblečene in venčane deklice pred Najsvetejšim, druge so pa medtem prepevale lepe pesmi v čast Jezusu v presv. Zakramentu ali pa glasno molile iz knjige »Večna molitev«.

Sv. Jakob ob Savi. Dne 7. avgusta je bilo za našo župnijo celodnevno češčenje. Bile so tri svete maše, govor o sv. Rešnjem Telesu in zvečer pete litanije. Celi dan je bilo v cerkvi mnogo molivcev in okoli 400 jih je prejel sv. zakramente. Z delom smo tisti dan prenehali in je bil takorekoč praznik. — Kaj pa je z Marijino družbo? Hvaliti se ne smemo, toda nekoliko pa že napredujemo. Na praznik Marijinega Vnebovzetja je bilo sprejetih 26 deklet, zdaj je v družbi 130 deklet, ena je stopila v zakon. Ženin in nevesta sta med poročno sv. mašo prejela svete zakramente, v čemer naj bi jih vsi posnemali. Zlasti si naj Marijine družbenice prizadevajo, da ni na poročni dan preveč pijače in da je brez vsakega plesa. Ena je šla v Ameriko za srečo; da bi jo le tudi našla. Tri so pa same izstopile iz družbe iz raznih vzrokov. Saj ko bi bilo malo več pokorščine in ponižnosti med dekleti, ne bi bilo treba samim iz družbe izstopati. Družba ima tri odseke: evharistični, časnikarski in treznostni. — Dne 8. septembra je šla družba s svojim voditeljem na Homec, da se tako bolj utrdi v dobrem.

Dolina pri Trstu. Ne mislite, da spimo; prav lepo se gibljemo. Ustanovili smo tri odseke. Prvi je abstinenčni, in sicer nas je v prvi stopnji 15, v drugi 8. To je nekaj lepega v vinorodnem kraju. Drugi odsek je evharistični, v katerem jih je okrog 25. K sv. obhajilu prihajajo skoraj vsaki dan, kar je zelo vzpodbudno za našo Dolino. Tretji pa je odsek »častne straže pred Najsvetej-

šim«, ki nastopi vsak prvi petek v mesecu. Nekam mrzel je sicer postal, pa se je zadnji čas zopet ogrel. Vse to je zasluga čast. gospoda kaplana; njih požrtvovalnosti se imamo zahvaliti, da tako lepo napredujemo. Pred kratkim je dobila naša Marijina družba lep harmonij v dar od svojega voditelja prečastitega gospoda kanonika.

Slivnica pri Celju. V nedeljo 8. septembra se je pri nas ustanovila Marijina družba, po kateri smo že več let željno hrepeneli. Da smo čutili potrebo po Marijini družbi, kaže veliko število (okoli 500) družbenikov, ki so se zatekli pod Marijin plašč. Sprejem mož in žen je bil po prvem sv. opravi. Glavna slovesnost pa je bila popoldan. Po cerkvenem govoru, v katerem so vlč. g. Krivec razkladali trojni namen Marijine družbe, so bili sprejeti v Marijino družbo fantje, nato pa dekleta. Po sprejemu se je razvrstila vsa družba z družbenimi znaki na prsih v veličastno procesijo s kipom Brezmadežne, pojoč med ubranim pritrkavanjem zvonov lavretanske litanije. Procesijo je vodilo pet duhovnikov, kar je slovesnost močno povzdignilo. — Predsedstvo družbe je sledeče: za može Matija Selič, za žene Jožefa Selič, za fante Jožef Artnak, za dekleta Roza Cimerman. Vodstvo družbe: za može in žene preč. g. Ivan Kozinc, župnik; za fante in dekleta preč. gosp. Anton Čečko, kaplan. — V družbi se bo ustanovilo več odsekov.

Vič. Dne 1. septembra je na železniškem prelazu za cesarskim vrtom brzovlak, vozeč iz Ljubljane v Trst, povozil služkinjo Marijo Ambrož iz Rožne doline, da je bila na mestu mrtva. Nesla je svojemu bratu v mesto zajutrek. Na železniškem prelazu je počakala, da je odšel vrhniški vlak, ni pa pazila na prihajajoči brzovlak, ki ji je zadal naglo smrt. Ne bi poročali v »Bogoljubu« o tej žalostni nesreči, ako bi ne bila pokojna Marija zvesta Marijina hčerka in ako bi ne bila tako rada prebirala »Bogoljuba«. A bila je dolgoletna zvesta članica Marijine družbe v svoji rojstni župniji v Št. Vidu na Dolenjskem in v zadnjem času na Viču; zato se spodobi, da ji v »Bogoljubu« postavimo skromen spominik. O pokojni Mariji ni bilo veliko znanega, ni se mnogo govorilo o njej, a bila je tem bolj skromna, varčna, tiha in pobožna. Dolžnosti družbe je izpolnjevala natančno in vestno. Ni ga bilo shoda, ne kake druge družbine prireditve, katere bi se ne bila udeležila. Še v nedeljo jutraj, na dan nesreče, je hotela prejeti sv. zakramente, a predvidnost božja je hotela drugače. Poklicala jo je nenadoma — a gotovo dobro pripravljeno. Na zadnjem potu so jo spremile članice viške Marijine družbe z vencem in zastavo. Sosestram jo priporočamo v molitev in blag spomin.

Iz Trsta. Pri nas se začne pravo življenje šele v jeseni, ker sedaj je večina članic na deželi. Zato smo imele na družbeni praznik le kratek sestanek abstinenčnega odseka. Načelnica je bodrila pričujoče k vztrajnosti ter pojasnila namen in pravila društva »Sveta vojska«. Vpisalo se jih je 14 v prvo stopnjo in 25 v drugo stopnjo. Ko bodo lastovke odletele čez morje, ustanovilo se bo tudi to društvo.

SPOMINJAJTE SE UMRLIH SOSESTER:

Marija Grom, 3. septembra na Vrhniki.

Marija Lavtizar v Kranjski gori.

Marija Markošek, 4. avgusta, št. Jurij ob Taboru.

Marija Dežnikar, 14. septembra na Vranskem.

Alojzija Ribič, 25. septembra, Krčevina pri Ptuj.

Stanje Družbe treznosti po Mar. družbah.

Župnija	I. stopnja	II. stopnja
1. Goriče	7	12
2. Tržič	49	307
3. Tržič (?)	5	129
4. Mokronog	2	50
5. Sv. Jakob, Ljubljana	20	160
6. Št. Jurij ob Taboru	7	37
7. Svibno	2	18
8. Dol. Logatec	7	17
9. Poljane nad Šk. Loko	12	18
10. Železniki	4	44
11. Šmihel pri Nov. mestu	54	43
12. Semič	2	38
13. Št. Lenart nad Loko	2	25
14. Št. Rupert	8	45
15. Prihova	11	28
16. Mengeš	10	72
17. Križe pri Tržiču	12	56
18. Radeče	6	16
19. Dobrnič	17	155
20. Idrija (mladeniška)	6	24
21. Vič	22	16
22. Vrhnika	3	109
23. Trbovlje	5	37
24. Kamnik	17	53
25. Breznica	10	17
	299	1516

Če je izmed 450 M. družb ljubljanske škofije abstinenčni odsek vpeljan samo v 22 družbah (tukaj so 3 štajerske), je to žalostno; če je pa vpeljan tudi drugod, pa na večkratni poziv ne pošljejo nobenega poročila, ni reda.

SLOVENSKI MISIJONAR

P. Hristov v Ak-Bunarju.

V 4. letošnji številki »Bogoljuba« smo že opisali katoliški misijon v Ak-Bunarju; tudi P. Hristov ga nam je v svojih pismih že večkrat priporočil (gl. 7. števil., str. 252). Letos po Veliki noči je P. Hristov sam obiskal to misijonsko postajo; o svojem obisku v Ak-Bunarju nam takole sporoča:

Komaj sem se vrnil iz katoliškega misijona v Lisgarju in Ela-Gene, kjer sem katoličane in njihove dušne pastirje obiskal o velikonočnih praznikih, že sem moral odpotovati v Ak-Bunar, da ne zamudim redke slovesnosti, namreč polaganje in blagoslovljenje temeljnega kamena za novo cerkev. Slovesnost se je vršila v nedeljo, dne 21. aprila. Škof Mihael Petkov je bil zadržan vsled nevarne bolezni (zdaj je hvala Bogu že zopet zdrav). Temeljni kamen je blagoslovil domači župnik Ivan Bonev, obdan od patra Dimitrija Janeva, Saturnina Oba, predstojnika našega misijonskega semenišča v Kara-Agaču, in Vašega služabnika Pavla Hristova. Vsi smo se podpisali na pergament, ki smo ga položili v temeljni kamen. Ta pergament ni bil nič drugega kakor ovčja koža, ki smo jo sami gladko obrili in osnažili. Na tem pergamentu so napisana imena vseh katoliških družinskih gospodarjev; teh je skupaj 125, izmed njih jih je 78 iz Ak-Bunarja, drugi pa so iz sosednjih vasi.

Oba moja redovna sobrata Dimitrij in Saturnin sta se takoj po slovesnosti vrnila v Kara-Agač; jaz sem pa ostal še nekoliko dni, da natančneje spoznam katoliški misijon v Ak-Bunarju, ki ga doslej še nisem od blizu poznal. Cel teden sem stanoval v mali bajti župnika Ivana, se udeleževal njegovega zelo delavnega in zelo vzpodbudnega življenja, jedel sem iz iste skledice kakor on siromašne jedi, katerih je navajen in jih malokdaj spremeni: danes bob, jutri grah in potem zopet bob; včasih za izpremembo kako jajce, ob nedeljah pa malo ovčjega mesa. Kuhar je gospod župnik sam, in ker nima veliko prostega časa, da bi se ukvarjal s kuhanjem in pripravljanjem, si lahko mislite, da njegova

kuharska umetnost ni posebno velika. Včasih ga nadomestuje mala sirota, devetletni deček, katerega je župnik Ivan vzel kakor za svojega. Ta deček Dimitrij je doma iz Jambolija v Bolgariji; čez dve leti bo vstopil v naše misijonsko semenišče v Kara-Agaču. Dečku se pozna, da ima dobrega vzgojitelja; obnaša se zelo vljudno in videti je, da je zelo bistrega uma.

Ak-bunarski katoličani so mi zelo ugajali; kar občudoval sem jih. Prav goreči so in zelo delavni. Vsi radi pomagajo pri zidanju nove cerkve z delom in z denarjem. Zdaj, ko je toliko dela na polju, pa s škofovim dovoljenjem ob nedeljah in praznikih delajo za cerkev: lomijo kamen, kopljejo pesek in vozijo s svojimi voli ter gasio apno. — Po maši gredo domov obedovat, potem jih pa zvon skliče k svetemu delu. Za zidanje je treba veliko vode in v bližini cerkve ni nobenega vodnjaka ali studenca; studenec se nahaja v dolini deset minut od vasi. Pa tudi ta težava jih ne ovira pri delu. Vode še nikoli ni zmanjkalo; žene in dekleta jo neutrudljivo nosijo. Celo razkolnike je ta gorečnost tako ganila, da so prišli nekolikokrat pomagat vodo nositi. Niti eden izmed razkolnikov se ni upal ugovarjati proti zidanju nove cerkve. Turški uradniki so v vasi poizvedovali, če je kaj nasprotnikov proti zidanju, pa niso nikogar našli; razkolni župnik in župan sta prva podpisala prošnjo, naj se dovoli zidanje katoliške cerkve. S tem so hoteli pokazati, da živijo v miru in složnosti s katoličani. Tukaj ni več onega hudega boja in sovraštva, ki ga moramo v drugih misijonskih postajah še prenašati. Lahko rečem, da je cel Ak-Bunar z okoliškimi vasi v srcu že katoliški.

Predvčerajšnjim me je obiskal razkolni pop Jurij, ki je že 30 let župnik v Ak-Bunarju. Jaz sem ga fotografiral in potem sva postala najboljša prijatelja. Prosil me je, naj mu svetujem, kako bi se mogel na stara leta nekoliko poboljšati. Kot edino sredstvo sem nasvetoval izpoved in mu rekel, naj si domačega katoliškega župnika Ivana izbere za svojega

duhovnega vodnika. Na to mi je odgovoril: »Že dolgo sem mislil na izpoved in res bi rad opravil izpoved, a ne pri gospodu Ivanu, ampak pri tebi.« Po teh besedah me je kar vlekel v cerkev in me tam s solzami prosil, naj ga izpovem. To je seveda šele začetek izpreobrnitve, ker bode treba še marsikaj urediti pri škofu, da ga bomo tudi na zunaj smeli sprejeti v katoliško Cerkev. Ta zgled zadosti očitno kaže, kako so razkolni vaščani prijazni do katoliške Cerkve. V kratkem se bode cela vas povrnila v naročje katoliške Cerkve, kakor zrel sad v jeseni sam pade z drevesa.

V takih razmerah bi bilo nezaslišano, ako bi se ustrašili žrtev za novo cerkev. Cel teden sem risal podrobne načrte za novo cerkev in jih na desetih listih izročil gospodu Ivanu, da bode mogel sam nadzorovati zidanje. Gradivo za zidanje je tukaj jako dobro; kamen je prav pripraven in se dá lahko obdelavati. Vse to nam daje upanje, da bo ta cerkev ena najlepših cerkv v okolici. Stara cerkev je res bolj podobna siromašni baraki, kakor pa cerkvi (vidite jo v 5. številki »Bogoljuba«, stran 178). V njej z gospodom Ivanom še vsak dan mašujeva; zadnja maša bo v torek 7. majnika, ko bodo tukaj praznovali god sv. Jurija. Potem bodo staro cerkev podrli in kamenje porabili za zidanje nove cerkve; oltar bodo pa prenesli v šolo, kjer se bo časno vršila služba božja.

Danes so ravno že pozidali temelj (fundament) in nova cerkev se je že začela dvigati iznad tal. Vaščani žrtvujejo za cerkev vse, kar morejo, v delu in denarju. Vendar še vedno manjka 6000 kron in gospod Ivan še enkrat prosi, da bi mu poslali nekoliko podpore ali pa preskrbeli 6000 kron posojila.

Ak-bunarski katoličani so najbolj blagoslovljen uspeh vsakdanjega obhajila pobožnega meniha Pantelejmona, ki je pred 50 leti tukaj širil katoliško vero. Vsako nedeljo pristopi veliko vernikov k sv. obhajilu. Tudi v

šoli se pozna, da so vaščani goreči katoličani. Cel teden sem vsak dan poučeval v šoli krščanski nauk. Otroci so me kar očarali s svojo ljubkostjo, razumnostjo in s svojim znanjem verskih resnic. Skoraj nisem mogel verjeti, da se je tukaj šele pred 50 leti začela širiti katoliška vera. Katoliška vera je namreč tukaj že tako globoko vkoreninjena, kakor da bi bila vas že cela stoletja katoliška. Zato sem v šali rekel gospodu Ivanu: »Vaši katoličani gotovo niso pristni Bolgari, ampak nasledniki onih križarjev, ki so se ob križarskih vojskah pred 700 leti tukaj naselili.«

Katoličani so že cel mesec z velikim trudom kopali vodnjak, da ne bi bilo treba tako daleč nositi vode; izkopali so že 20 metrov globoko, pa še niso prišli do vode. Pa vse kaže, da so že blizu (v poznejšem pismu naznanja P. Hristov, da so v začetku majnika že zadeli na vodo). Potem bode delo zelo olajšano, in žene, ki morajo zdaj cel dan nositi vodo, bodo potem lahko pomagale pri zidanju ali pa delale na polju, da bodo lahko možje pomagali pri stavbi.

Tole pismo pišem v kuhinji gospoda Ivana. Med pisanjem je prinesla neka žena gospodu Ivanu devet jajec in jih kar molče položila v škrinjo poleg moje mize. Gospod Ivan mi je pripovedoval, da v škrinji večkrat najde različne darove, ki mu jih verniki prinesejo; ljudje vidijo, da gospod Ivan nima časa skrbeti za živež in zato mu sami nanesejo vse potrebno. Župnikovo stanovanje je vedno noč in dan odprto, vsak lahko vse preišče, pa vendar se nikoli ne primeri, da bi kdo kaj ukradel. Ljudje so tukaj še tako pošteni.

Molite za naše misijone; naši katoličani tudi vedno molijo za svoje dobrotnike. Molite tudi za Vašega ponižnega služabnika v Gospodu,

Pavla Hristova.

V Ak-Bunarju, dne 30. aprila 1912.

Cerkvica sv. Jožefa v Bosni.

V septemberski številki Bogoljuba smo kratko poročali o slovesnem blagoslavljanju nove cerkvice v Bosni, ki je posvečena sv. Jožefu. Danes spolnimo obljubo in pokažemo bosenskim prijateljem sličice te cerkve. Kako pa je to? Sličici tako različni naj sta podobi ene in iste cerkve? Le malo potrpite, kmalu vam bo vse jasno, dobri čitatelji, in vem, da Vas bo veselilo. Zgodovina naše cerkvice v Palah pri Sarajevu je res za-

nimiva; kaže nam nekako tipično, kako nastanejo župnije v Bosni — najbrž je bilo pred 1000 leti nekako tako tudi v naši domovini. Naslednje smo dobili od č. o. Puntigama na našo izrecno prošnjo.

Leta 1903. je bilo v tem kraju, ki se danes imenuje Pale, vse pusto in z drevjem obrastlo. Niti železnice, niti poštene ceste tod ni bilo. Po slabih potih si srečaval samotne potnike, ki so se vozili v Sarajevu

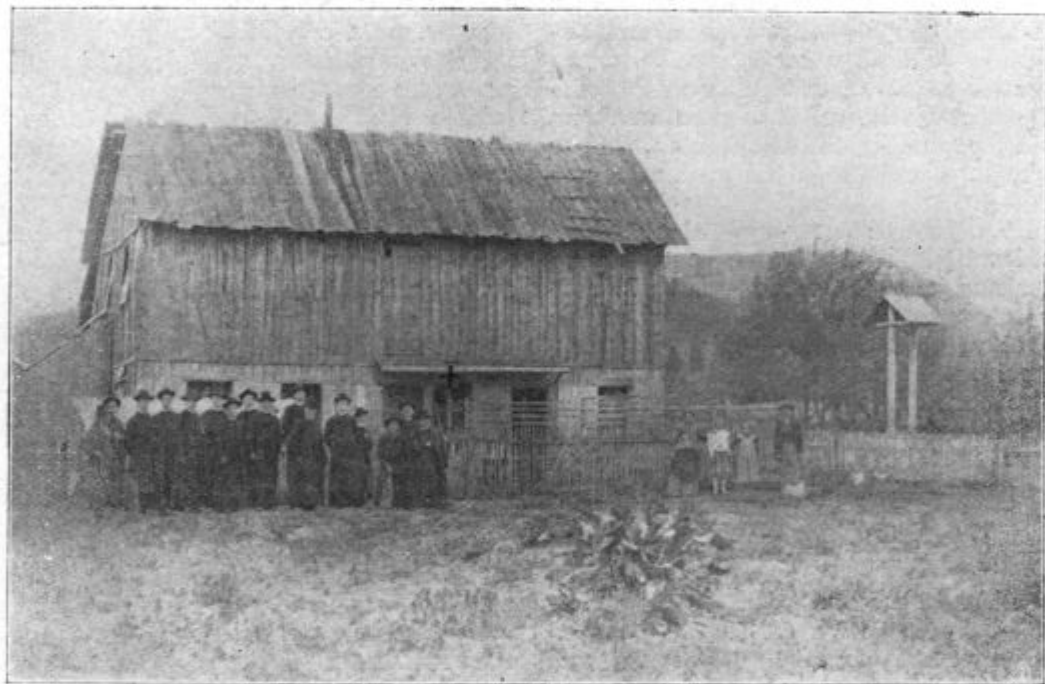
ali se vračali iz glavnega mesta v svoj kraj. Tačas so tod naredili tovarno za žaganje lesa. Med delavci te tovarne so bili tudi Slovenci. Bilo je še več Hrvatov in tudi nekaj Čehov tam. Sredi gozda so živeli daleč od cerkve in niti o največjih praznikih niso mogli priti k službi božji. Leta 1904. so začeli graditi železnico iz Sarajeva v Pale. Po železnici je prišlo vedno več ljudi v samotni kraj; bili so zvečine drvarji, žagarji in drugi delavci. Eden teh nam je poročal tako-le: »Nek večer sedimo na trati. Kar zagledamo neznanega starčka-duhovnika, ki se ozira, kakor bi česa iskal. Pozdravim, vprašam. Bil je jezuit oče Hüniger iz Sarajeva, ki nas je prosil, naj mu pokažemo prostor, kjer bi nam služil drugo jutro sv. mašo. Nek delavec Černi je imel v svoji koči še drugo sobo, koder so bivali delavci. To sobo smo začeli pospravljati; pohištvo smo nesli na prosto in priredili smo reven oltar, kakor smo zmogli. Častitljivega duhovnika je prenočil naš gozdni nadzornik. Drugo jutro smo imeli ob 9. uri sv. mašo, prvo v Palah. Zbrani smo bili vsi katoliški delavci in srečni smo bili, ker nas je od tega dne dobri oče večkrat v letu posetil in nam služil sv. mašo; vsakikrat v drugi delavski utici. Isto leto se je priselil v naš kraj tesarski mojster Slovenec Janez Lešnik s svojo ženo Marijo. Postavil si je iz desk lepo hišico, kakor jo vidite na sličici str. 398. Ko je zvedel iz naših pogovorov, da imamo tupaťam sv. mašo v gozdni uti, se je koj ponudil, ali sme v svoji hišici prirediti posebno sobico, ki bi služila izključno le za sv. mašo. Vsi smo bili veseli. Hišica pobožnega Slovenca Lešnika je bila odslej naša cerkvice. Oj, kako se je tega veselil oče Hüniger, ker je imel vedno stalno snažno mesto, da služi sv. mašo. Očeta misijonarja je to prav posebno vradostilo, da je odzdaj prihajalo vedno več delavcev z ženami in otroci vred k božji službi; zato je začel prihajati vsak mesec po enkrat k nam. To smo bili srečni! Svojo deco smo naučili domače cerkvene pesmi, češke »Tisučkrat pozdravujem tebe« in »Danač svaki Božjej majci.« Nekoč dojde k nam veleč. oče Končar, rodod Slovenec. Ta nas je učil slovenske in hrvaške pesmi. Najraje smo peli »Zdravo djevo svih milosti puna«, potem »Tebe Boga hvalimo.« To nas je bil naš stari oče Hüniger vesel! Vse leto smo peli le našete pesmi, ker drugih nismo znali. Ko sem nekđaj hodil v šolo, smo se tam učili čitati note ali sekirice. To povem nekoč očetu misijonarju. Koj nam naroči iz Travniske gĩmnazije nekaj pesmaric in nam jih razdeli zastonj. Zđaj smo se učili vsak

večer. Najprej sem se naučil jaz, potem sem pa naučil druge. Da iznenadimo dobrega misijonarja, smo poskušali tudi latinske odpevke, kakor smo jih nekđaj čuli v domači farni cerkvi »Et cum spiritu tuo,« »Amen« itd. Oče Hüniger nas je zelo pohvalil, ko smo ga prihodnjič prosili, naj tudi on slovesno poje sv. mašo, vsi mu hočemo v zboru odpevati. Nikoli ne zabim one prve slovesno pete sv. maše v slabi, leseni koči. Prihodnje leto 1905. smo dobili v tovarni novega gospodarja. Bil je katolik in dober Hrvat. On in njegova soproga sta vselej gostoljubno sprejela duhovnika, ki nam je maševal in zato smo odslej imeli že večkrat na mesec sv. daritev. Najsrečnejši smo bili na Božič, ker je bila sv. maša o polnoči in potem še v jutro. Čutili smo se kakor nekđaj v domovini, akoprav smo molili le v revni bajti. Prihodnje leto je umrl dobri gospodar naše cerkvice Janez Lešnik. Vdova se je kmalu poročila, ker je bilo treba hišnega gospodarja. Poroka je bila seve v naši kapelici, v hiši dobre gospodinje. Novi gospodar Černy, rodod Čeh, se je silno veselil, da je bilo v njegovi hiši sv. opravilo. Imeli smo tod tudi krščanski nauk, sem smo prinašali svoje novorojenčke, da nam jih je oče Hüniger krstil, tu smo opravljali sv. spoved, sv. Obhajilo. Černyjevo hišo smo sploh imenovali le našo kapelico.

A kapelica je bila revna, tesna. Naš dobri misijonar nam je iz Sarajeva prinašal vedno kaj s seboj, da smo kapelico olepšali, tudi mi smo storili, kar je bilo v naših slabih močeh, a prostora povečati le nismo mogli. Skrbni oče Hüniger je nekoč djal: »Kaj ko bi se postavila v Palah cerkvice? Prosimo Boga in dobre ljudi, morebiti se nam le posreči.« In od te ure smo začeli zlagati denar. Delavci so sicer le malo zmogli, a oče Hüniger je prosil tudi v Sarajevu pri znancih in če je dobil za se kak vinar, vsacega je dejal stran in ga hranil za našo novo cerkvico. Imel je toliko ljubezen do nas, da nam je naprosil v Sarajevi še drugih duhovnikov, ki so nam menjavaje se med seboj, služili sv. daritev. Tako smo imeli s časom vsako nedeljo in vsak praznik božjo službo. Velik praznik je bil za nas Palane, ko smo dobili po prošnjah našega dobrega očeta Hünigerja star harmonij. Jaz sem se odslej učil vsak večer in vadil v igranju na harmoniju. Ko sem ga bil dovolj vaje, sem začel igrati pri sv. maši. Ta dan se nam je zdelo, kakor da se je spremenila naša revna kapelica v stolnico. Petje z orgljanjem in to sredi temnega gozda; oj kolika radost, po tolikih letih imeti slovesno službo božjo!

Naš kraj je postal vedno bolj obljuden. Železnica je začela voziti, prišlo je tudi mnogo Srbov. Bili so z večine trgovci, obrtniki itd., ki so bogati. Zato so si kmalu priredili cerkvico, seve srbsko. Nas katoličane Srbi često gledajo po strani; ko so imeli svojo srbsko cerkev, so nas gledali še bolj zaničljivo, zlasti, kadar smo šli v revno kočico k božji službi. To nas je peklo, še bolj pa našega očeta starega misijonarja. Začel je prosjačiti na vse strani. Gospodar Černy je koj obljubil kos svojega vrta kot stavbišče, vlada je obljubila les za stavbo, a bilo je treba še mnogo več; ni prišlo do cerkvice.

v čast naj bo, tako se je odločilo, ker so bili obiskovalci največ tesarji in delavci z lesom. Vse je bilo že pripravljeno, le podobe za glavni oltar še ni bilo. V tej stiski piše oče Puntigam v Ljubljano in vpraša, ali bi hoteli Slovenci dati kip sv. Jožefa za cerkev, ki bo stala na vrtu pokojnega Slovenca itd. Prošnja je bila uslišana. V Ljubljani so možje delavskih slojev zložili v kratkem potrebno vsoto 170 kron. Poslali smo krasen kip svetega Jožefa našim bratom v Pale. Vsi, ki so videli kip, so nam poročali, da je zelo lep in mil. Naročili smo ga od kršč. tvrdke Stufleserja v Gröden; dal nam ga je po

Hišica slovenske družine v Bosni, v kateri se je 10 let opravljala božja služba.

Nekega dne smo dobili žalostno vest, da je umrl oče Hüniger. To je bilo solz v Palah! Očeta smo zgubili, ki nas je ljubil, ki nas je krstil, poročil, naše rajne pokopal, nas učil, nam hotel postaviti cerkvico. Zdaj smo sirote! — Poslali smo zastopnike naše skrite »fare« v Sarajevo. Tam smo zvedeli poslednje sporočilo očeta Hüningerja. Blagoslavljaj nas je na smrtni postelji in nam zapustil pozdrave in obljubo: »V nebesih hočem za Vas moliti in prositi toliko časa, da dobite cerkev.« — To so bile za nas tolažljive besede. Čudno je bilo, kako nam je res pomagala priprošnja našega očeta misijonarja v nebesih. Našli so se prijatelji, ki so pospeševali zidanje cerkvice. Sv. Jožefu

izredno nizki ceni, ker smo mu pisali, da plačajo to možje delavskih slojev.

Vsem pa, ki so tu pomagali, bodi izrečena javna iskrena zahvala presrečnih Palanov pa tudi bosenskega odbora v Ljubljani.

Darovi:

Za kip sv. Jožefa v cerkvi v Palah pri Sarajevu so darovali: Preč. g. kanonik dr. Čekal 1 K, g. Mandelj J. 1 K, Zamjan H. 2 K; kongregacije: Šentpeterska moška 100 K, križanska moška ob zletu na Žalostno goro 21 K, ob zletu šentjakobskega izobraževalnega društva g. Raukar 20 K 10 vin., g. Jakopič Ivan 2 K, g. Sadar pri prija-

teljih in znancih 38 K; skupaj 185 K 10 vin. — Kip je torej plačan in tudi voznina; tudi drugi stroški so poravnani. Vsem tisočera zahvala!

Darovi za cerkev sv. Jožefa. Preč. g. kanonik Kržič 75 K; Josip Kozak in Apol. Urbanc po 40 K; ces. svetnik Roeger, župni urad št. Ilj, Valentin Zupančič, Frančiška Zamida, Jožef Zorc, Jožefa Stele, Marija Krašovec po 20 kron; M. Maček, Kat. Gabernig, M. Drnovšek, Ivan Čebašek, Barb. Weiss, dr. Zoré, M. Gabršek, M. Rozman in M. Lampič po 10 K; več neimeno-

Wetzel, Mitlova, 9 K 90 vin.; Neža Žurman, Ljubljana, 153 K; P. Hijacint Repič, Koper, 42 K 70 vin.; Erjavcova Miholič Marija, Bratonci, 94 K 10 vin.; Ana Mihelič, Ljubljana, 104 K 80 vin.; Marija Kolšek, Podvrh, 20 K 40 vin.; Josip Rogelj, kaplan, Kostanjevica, 97 K; Gregor Potokar, župnik, Bočna, 25 K 50 vin.; Ivana Poljanec, Idrija, 12 K; Marija Štucin, Ljubljana, 10 K; Urša Hudoklin, Gradišče, 12 K; Urša Grašinar, št. Jurij, 14 K 90 vin.; Urša Hrovat, Ledeča vas, 11 K 40 vin.; Marija Bajt, Cerkno, 15 K; Jakob Kržič,

Nova cerkev sv. Jožefa v Palah pri Sarajevu.

vanih skupaj 355 K; Marija Karlin in sestre kot venec na grob † g. brata 40 K.

Za »Dejanje sv. Detinstva« so poslali čč. gg.: J. Langerholz, kaplan v Dobu, 18 K (II. zbirka); Fr. Žitnik, kaplan v Mokronogu, 40 K 38 vin.; Julij Rutar, mestni kaplan pri Sv. Jakobu v Trstu, 35 K 40 vin.; g. Jožef Tavčar na Brezjah 10 kron.

IV. izkaz darov armade sv. križa za Sveto deželo. Jera Kalan, Cerklje, 52 K 60 vin.; Zofija

Šmarata, 218 K 40 vin.; Helena Šajn, Knežak, 123 K 50 vin.; Franca Slavec, Knežak, 125 K 40 vin.; Kuna Homer, Sv. Lovrenc, 14 K; Urša Bizjan, Moravče, 14 K 40 vin.; Cecilija Anžuš, Sostro, 48 K 50 vin.; Marija Dajčer, Kamenšak p. Ljutomeru, 48 K; Marija Rode, Domžale, 30 K; Uredništvo »Bogoljub« 170 K; Jera Štibernik, Dobrunje, 46 K 30 vin.; Marija Sterle, Bač, Knežak, 43 K 20 vin.; Alojzij Jesih, Loka pri Zidanem mostu, 13 K 50 vin.; Terezija Jakše, Raz-

drto, 15 K; Karolina Knoblehar, Novo mesto, 88 K; Terezija Črček, Slivje, 49 K; Anton Janežič, Reka, 4 K; Eliz. Brumec, Poljčane, 6 K 50 vin.; Neža Križnar, Ljubljana, 31 K 40 vin.; Janez Kerše, Čadramska vas, 7 K 60 vin.; Neža Hriberšek, Šoštanj, 32 K 60 vin.

Glavno poverjenišvo armade sv. križa med Slovenci prosi, naj do konca decembra pospeševalci sporoče na naslov: P. Jeronim Knoblehar, frančiškan, Brežice, Štajersko, koliko skupin udov imajo in za koliko skupin potrebujejo »Bogoljuba« v l. 1913. Kjer je v enem kraju več pospeševalcev, n. pr. okoli Starega trga, Šmarate itd., naj se blagovoljno oglasi in prevzame razdeljevanje lista en pospeševalec, na čigar ime bi se potrebno število »Bogoljubov« pošiljalo.

III. Slovenski protialkoholni kongres.

V nedeljo 17. novembra bo v Ljubljani III. slov. protialk. kongres. Obenem se bo obhajala desetletnica protialkoholnega gibanja na Slovenskem. V veliki dvorani »Uniona« bo celodnevno zborovanje, na katerem bodo govorili duhovniki, zdravniki in drugi strokovnjaki. Povabljeni vsi prijatelji svete treznosti, tudi ženske! Morda bo zanje še poseben govor. Več bodo povedali drugi časniki, ker »Bogoljub« do takrat ne izide več. Pridite vsi, ki imate srce in smisel za srečo in nesrečo bližnjega, za blagor in gorje ljudstva, za napredek naroda, za čast božjo in zveličanje duš! Agitirajte tudi za udeležbo!

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Za vsa prijazna in priznalna pisma v zadevi Dunaja lepa hvala! Mnogi, ki so se na lastne oči prepričali in sami skusili, kako je bilo tam po pisarnah, posebno v oni za stanovanja, potrjujejo vse to, kar je bilo v zadnji številki »Bogoljuba« v tem oziru pisano, in dostavljajo zraven še marsikaj drugega. Mi Slovenci (in v nekem oziru še posebej mi Kranjci) nismo bili še na najslabšem. Mi smo imeli vsak dan tako lepo božjo

službo; Hrvatje n. pr. so jo imeli samo dvakrat. Neki Hrvat, ki je bil pri nas, je rekel: Vam je častitati, da imate toliko reda! Patudi za stanovanja se mnogim drugim ni nič boljše godilo kakor nam; nekaterim pa tudi slabše. Kdor je videl, kak naval ljudi je bil v pisarni za stanovanja, kako so se pri oknih gnetli, ta vé... Meni samemu je bilo najbolj hudo, da pri najboljši volji ni bilo mogoče urediti vsega tako, kakor bi bilo želeti. Bil sem že v hudem, pa v takem še nikdar ne. No, zdaj je prestano. Torej Bog plati Vašo prijaznost! Zdaj pa pustimo to! — Vprašanje je zdaj: Ali gremo drugo lefo v Rim ali ne? Obljubljeno je bilo in najbrž mnogi tega pričakujejo. Že preteklo leto so me nekateri, ki so bili namenjeni iti, kregali, zakaj da nismo šli. Vprašanje je le, če ni kakega zadržka in pomisleka. Govoriti o tem imajo tisti, ki nameravajo iti. Vedeti je treba pravočasno, da se vemo pripravljati.

Malo znajo potrpeti nekateri ljudje. Če dobi opomin, da naj list plača, ko ga je že plačal, je ogorčen in piše, da drugo leto ne mara več za nobeno stvar itd. Saj se menda s tem, da se kdo po zmoti tirja, nikomur ne zgodi posebna krivica. Če se izkažeš ali če tudi le samó zatrdiš, da si plačal, — pa je vse v redu. Res bi se take zmote pri upravnistvu ne smele dogajati; a uredniki razpošiljanja listov ne moremo nadzorovati, in zmote so končno povsod, kjer so ljudje. Res je bila pri upravnistvu »Bogoljuba« začetkom leta zanikrnost kriva nereda. A kakor že povedano, imamo zdaj drugega skrbnega upravnika, ki bi ves tisti nered rad popravil in vse v red dejal. Ker so pa zapisniki od prej pomanjkljivi, je mogoče, da koga po zmoti tirja. Ta mala nadležnost naj se blagovoljno oprostí! Saj veste, kako hitro se kaka stvar lahko zmede in kako težko zopet nazaj v red spravi. Torej, če kdo tak opomin dobi po zmoti, — potrpite z nami in oprostite!

J. R.: O »veliki obljudi« (pobožnost deveterih petkov) je »Bogoljub« pred nekaj leti že obširno (v več številkah) pisal. Če pa se kje te izredne pobožnosti nočejo oprijeti, je to odvisno od njih proste volje in jih B. ne more primorati. Polagoma se bo že še vedno boli vpeljala. Seveda bi bilo prav, da bi se čim prej. Spis je za tisk premalo goden, dasi pisan z najboljšo voljo.

Dopisi iz Štange, Podgrada, Šentvida, Bleda in Studenega pridejo prihodnjič. Zadnja dva sta došla že potem, ko je bilo gradivo že postavljeno.

Ana Kot v Spodnjih Grušovljah, p. Sv. Peter v Savinjski dolini (Štajarsko) ima en dežnik, ki ga je našla na Dunaju tam, kjer so bili pri kosilu. Kdor ga pogreša, naj se pri njej oglasi!

15. Petek. Spomin umrlih iz karmeličanskega reda. Popolni odpustek udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje pod navadnimi pogoji.

19. Torek. Sv. Elizabeta. Tretjerednikom vesoljna odveza.

21. Četrtek. Darovanje Marije Device. Popolni odpustek: a) udom rožnovenske bratovščine v katerikoli cerkvi danes ali med osmino; b) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v redovni ali farni cerkvi. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

24. Nedelja, zadnja v mescu. Sv. Janez od Križa. Popolni odpustek: a) vsem, ki trikrat na teden molijo rožni venec, če prejmejo sv. zakramente in obiščejo cerkev; b) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v redovni ali farni cerkvi.

25. Ponedeljek. Sv. Katarina. Tretjerednikom vesoljna odveza.

26. Torek. Sv. Lenard Portomavriški. Popolni odpustek tretjerednikom v redovni, kjer te ni, pa v farni cerkvi.

27. Sreda. Zv. Delfina. Tretjerednikom popolni odpustek.

29. Petek. God vseh svetnikov iz treh redov sv. Frančiška. Tretjerednikom popolni odpustek.

Darovi.

Za bosenske sirote. Neim. iz Amerike 34 K 30 vin.; M. Kralj, Čemšenik, 5 K.

Za bosenskega novomašnika. Agneza Mihelič, Amerika, 21 K 51 vin.

Za afrikanske misijone. A. Ehrlich 50 vin.; Franja Dolžan 10 K; † F. Kobe, Novo mesto, 24 K 80 vin.; neimenovan iz Kamnika 100 K.

Za odkup zamorčka »Anton«. A. Ferjančič, Gradišče, 20 K; za odkup poganskega otroka M. Hubat 10 K.

Za bolgarski misijon. J. Ablauf, Jablanica, 10 kron.

Za kitajske misijone. Neimenovan iz Kamnika 100 K; mladeniška Marijina družba Šmihel pri Šoštanju 7 K 40 vin.

Za Bosno. Neimenovan iz Kamnika 100 K.

Za božji grob v Jeruzalemu. Iz Cerkelj, Gorenjsko, 200 K.

Josipina Globelnik,

Ljubljana, Prečna ulica šte. 6.

se priporoča prečastiti duhovščini za izde'ovanje zastav in drugih cerkvenih ročnih del po nizki ceni. 3063 3

Pri nerednem želodcu

se rabi najuspešneje tek vzbujajoče, prebavo pospešujoče, mlo odvajajoče, gorečico, pehanje in krče odstranjujoče domače sredstvo dr. Rose balzam za želodec iz lekarne dr. B. Fragner-ja, Praga III. 520. Steklenice po K 2— in K 1— v vseh lekarnah. Po pošti pri predplač. K 2-80 ena stekl. franko.

Pristno le s to varstv. znamko!

MOJA STARA

izkušnja me uči, da moram za nego kože rabiti le **Sieckenpferd** ali **ilijino mle** no **milo** Bergmanna & Co. Tešin ob Labi. Komad po 80 vin. se dobiva povsod. 443 10-1

SUKNA

in modno blago za gospode in gospe prip. izvozna hiša

PROKOP SKORKOVSKY in SIN v Humpolcu na Češkem.

Zelo zmerne cene.

Vzorci na zahtevo franko. Na željo hočem dati takoj izgotoviti gosposke obleke.

CEFIRI

Črno na belem

vidite tukaj tvorniško znamko »pravega : Franck-ovega : pridatka za kavo«. Prosimo Vas, pazite, ker dobivajo se tudi ponaredbe.

Tovarna
v Zagrebu.

Tvorniška znamka.

Poizkus prepriča,

da je praško domače zdravilo

Pristno le s to varstv. znamko!

iz lekarne **B. FRAGNER-ja**, Praga III, bol inišajoče, vnetje omiljuje, hladno, zdravljenje pospešujoče antiseptičsko mazilo v vsakem gospodinjstvu neobhodno potrebno. Škatle po 70 v. v vsaki lekarni.

„Katoliška Tiskarna“
priporoča
vizitke, kuverte in druga dela.

Pozor! Nizke cene! 2698

Najmodernejše, zelo trpežne
šlezijske izdelke sukna

vsebuje trdka

Rudolf Foukal v Krnovu.

Pri potrebi naj si vsako blagovoli dati
predložiti od svojega kro-
jača imenovano kolekcijo

Na zdar!

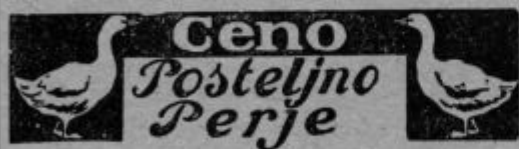
**Gotove
Knorr
juhe**

3 Krožniki
15 v.

Kdor skusi,
ta hvali.

Razširjajte „Bogoljuba“!!

Dovršene, napolnjene postelje

iz gostega, trpežnega, rudečega, modrega, rumenega ali belega inlet (nanking) blaga, 1 per-
nica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema vzglavnicama, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm
široka, zadostno napolnjena z novim sivim, puhastim in trpežnim posteljnim perjem, K 16,
s polpuhom K 20, s puh perjem K 24. Posamezne pernice K 10, 12, 14, 16. Posamezne
vzglavnice K 3, 3-50, 4. Pernice 200×140 cm velike K 13, 15, 18, 20. Vzglavnice 90×70 cm
velike K 4-50, 5, 5-50. Spod. pernice iz najboljšega gradla za postelje 180×116 cm velike
K 13 in 15, razpošilja od 10 K dalje **Maks Berger, Dešenica št. 236, Češki les.**
franko proti povzetju ali naprej vplačilu. Nikak riziko, ker se zamenjava dovoli ali denar vrne. — Bogati ilustrovani ceniki vsega posteljnega blaga zastoj.

Višjega štab. zdravnika in fizika dr. Schmida zna-
menito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhosto, tečenje
iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost, tudi ako je že
zastarano. Steklenica stane 4 K z navodilom o upo-
rabi. — Dobiva se samo v lekarni pri „Crnem orlu“
na Novem trgu v Celovcu. 2588

Mali protialkoholni katekizem

à 10 vin., na 10 izvodov eden
povrh. Dobiva se v Katoliški
bukvarni ali pri Ničmanu.

*Lastna tovarna
ur v Svisci*

1887

Zahtevajte **JUBILEJNI CENIK** "zastoj"

1912

Fr. Čuden, Ljubljana.

Bogata zaloga 162 (12)

**šivalnih strojev,
koles, pisalnih strojev**

pri
Ivan Jax & sin

**Ljubljana,
Dunajska cesta 17.**

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9

priporočata svojo največjo zalogo
zgotovljenih oblek za go-
spode, dečke in otroke in
novosti v konfekciji za
dame.

163 (12)

Agitirajte za naše časopise!

Ceno češko posteljno perje.

Kilo sivega puljenega K 2—, boljšega K 2-40,
polbelega K 3-60, belega K 4-50, pruna kakor
puh mehkega K 6—, veleprima K 7-20, najboljša
vrsta K 8-40, izredno fino snežnobelo K 9-60.

Zgotovljene postelje

iz postonitnega rdečega, višnjevega, belega ali rumenega
mankinga, dobro napolnjene, pernica ali spodnja blazina 150 cm
dolga, 116 cm široka po K 10—, 12—, 15—, 18—, 200 cm dolga,
140 cm široka po K 13—, 15—, 18—, 21—, zglavnica 80 cm
dolga, 58 cm široka po K 3—, 3-50, 4—, 50 cm dolga, 70 cm
široka po K 4-50, 5-50, 6—. Zamena dovoljena, za neugajajoče
denar nazaj. Cenovniki franco in poštnino prosto vsakomur.

Benedikt Sachsels, Lobes pri Plznu 159. Češko

500 kron

Vam plačam, ako vaših kurjih očes, bradavic in
trde kože tekom 3 dni brez bolečin ne odpravi
moj uničevalec korenin **Ria-maziło**. Cena lončku
z jamstvenim pismom **1 krono.** 2216

Kemeny, (Kaschau) I. Poštni predal 12/162, Ogrsko.

Tajne znanosti

kako se hitro odebati žival, kako se jo obvaruje
bolezni, kako se več in boljše mleko pridobiva,
kako se ozdravi hrome konje, kako se doseže,
da kokoši bolj pridno nesejo itd.,

se lahko nauče.

Piše se po knjigo **Mr. Paraskovich, Dunaj,
Mariabillerstrasse 51, Postfach Kr. 5.**

Trgovec, ki se peča s trgovino konj na de-
belo in ki poskuša vsako sredstvo, naroči Pa-
raskovich-izdelke.

"Od Vas za poskus kupljeni fluid za konje
se je nenavadno dobro obnesel, posebno pri konjih
za dirko, ki so izpostavljeni velikim naprom.
Ker nameravam Vaše sredstvo trajno uporab-
ljati, prosimo, da nam pošljete večjo množino,
20—25 steklenic.

Velespoštovanjem

Novi dunajski Tattersaal W. Schlosinger & Co.

Prav čudežno učinkuje pri kravah:

Gosp. T. Paraskovich!

Pošljite mi poštno obratno 12 zavojev Vaccina.
Srčno se Vam zahvaljujem za to. Nikdar ne bi
verjel, da tako izvrstno učinkuje. Vsakemu rad
priporočam, kateri ima slabo molzne krave, ali
pa take, ki nerade žro.

Jos. Kröll, Zillertal.

Mr. Paraskovich pošlje knjigo zastoj vsem
onim, ki mu sporoče, kdo ima v njihovi občini
največ živine.

Natančen naslov se glasi:

**Mr. Paraskovich, G. m. b. H., Dunaj V., Maria-
hillerstrasse 51, Postfach Kr. 5. 1507**

Za naše gospodinje, matere, žene in dekleta

Blagostanje družine je odvisno od gospodinje. Skrbna gospodinja, verna in razumna mati, je prva in prava vzgojiteljica ljudstva! Blagor narodu, ki ima skrbne dobre in varčne gospodinje! Le narodi, ki skrb za vzgojo dobrih gospodinj in mater, imajo prihodnost. Tudi pri nas se v zadnjem času uvažuje skrb za umno gospodinjstvo, ustanavljajo se „Gospodinske šole“ in snujejo gospodinski tečaji; manjkala pa je strokovna knjiga, ki bi služila objednem tudi gospodinjam, ki ne morejo v šolo. Vsaka slovenska gospodinja bodi torej vesela nove knjige:

Gospodinjstvo

Navodilo za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila

∴ Solam in gospodinjam sestavila ∴

S. M. Lidvina Purgaj

voditeljica „Gospodinske šole“ v Ljubljani.

Za to knjigo je deželni odbor kranjski, svest si, da je blagostanje cele dežele odvisno od naših gospodinj, dovolil podporo, tako, da ima knjiga nizko ceno K 2·20 za broširan in K 2·80 za vezan izvod, po pošti 30 vinarjev več. Pisateljica sama je dolgoletna praktična gospodinja, kateri pa ne manjka kot voditeljici „Gospodinske šole, tudi teoretične naobrazbe. Knjiga obravnava vse pogoje gospodinjstva tako za preprosto, kakor tudi obširnejše gospodinjstvo. Le podrobnosti o kuhinji in kuhinjsko umetnost ni bilo mogoče obrazložiti v splošni knjigi o gospodinjstvu. To poglavje je preobširno; zanj je treba posebne knjige, v kateri gospodinja lahko hitro poišče, kako se pripravi vsaka jed okusno, na priprost način, ter z malimi izdatki. Vsakdo ve, da zna izkušena in varčna kuharica s skromnimi sredstvi pripraviti boljša in tečnejša jedila, nego slaba gospodinja z bogato izabranimi pripomočki. Kuhinja zahteva od gospodinje največ izdatkov, zato si tudi gospodinja, ki zna živila pravilno uporabiti pri kuhinji, največ prihrani. Vsa ta umetnost je z največjo natančnostjo obrazložena v naši novi knjigi:

Magdalene Pleiweisove

Slovenskakuharica

Sesti natis priredila

∴ **S. M. Felicita Kalinšek** ∴

šolska sestra in učiteljica na „Gospodinski šoli“ v Ljubljani.

Sesti natis te splošno razširjene knjige je izšel v najpopolnejšem, vsestransko ustrežajočem obsegu. Temeljita naobrazba in dolgoletna izkušnja je prirediteljico tako usposobila, da bi bilo težko najti sposobnejših moči za tako delo. Ta dragocena knjiga je izšla v dveh izdajah:

Velika izdaja z mnogimi slikami v besedilu in s 16 finimi barvnimi tabelami, v velikem tudi najmodernejšim zahtevam odgovarjajočem obsegu. Cena broširani knjigi K 5·20, fino vezani K 6·—, po pošti 30 vinarjev več.

Okrajšana izdaja brez slik za navadno rabo in vsakdanje potrebe K 3·—, fino vezana K 3·60, po pošti 30 vinarjev več.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.